

Knjiga o Jobu

¹ Bijaše nekoć u zemlji Usu čovjek po imenu Job. Bio je to čovjek neporočan i pravedan: bojao se Boga i klonio zla. ² Rodilo mu se sedam sinova i tri kćeri. ³ Imao je sedam tisuća ovaca, tri tisuće deva, pet stotina jarmova goveda, pet stotina magarica i veoma mnogo služinčadi. Čovjek taj bijaše najugledniji među svim istočnjacima. ⁴ Sinovi su njegovi običavali naizmjenice priređivati gozbe kod jednoga od njih, svaki u svoj dan, te su pozivali svoje tri sestre da jedu i piju s njima. ⁵ A kad bi se izredali s gozbama, Job bi ih pozvao na očišćenje. Uranio bi izjutra i prinio paljenice za svakog od njih; mislio je: “Tko zna nisu li mi sinovi griješili i u srcu Boga hulili!” Tako je Job svagda činio. ⁶ Jednoga dana dođu sinovi Božji da stanu pred Jahvu, a među njima pristupi i Satan. ⁷ Jahve tad upita Satana: “Odakle dolaziš?” - “Evo prođoh zemljom i obiđoh je”, odgovori on. ⁸ Nato će Jahve: “Nisi li zapazio slugu moga Joba? Njemu na zemlji nema ravna. Čovjek je to neporočan i pravedan, boji se Boga i kloni zla!” ⁹ A Satan odgovori Jahvi: “Zar se Job uzalud Boga boji? ¹⁰ Zar nisi ogradio njega, kuću mu i sav posjed njegov? Blagoslovio si djelo njegovih ruku, stoka mu se namnožila po zemlji. ¹¹ Ali pruži jednom ruku i dirni mu u dobra: u lice će te prokleti!” ¹² “Neka ti bude! - reče Jahve

Satanu. - Sa svime što ima radi što ti drago; samo ruku svoju na nj ne diži.” I Satan ode ispred lica Jahvina. ¹³ Jednoga dana, dok su Jobovi sinovi i kćeri jeli i pili vino u kući najstarijeg brata, ¹⁴ dođe glasnik k Jobu i reče: “Tvoji su volovi orali a magarice pokraj njih pasle, ¹⁵ kad iznenada Sabejci navališe na njih i oteše ih, pobivši momke oštrim mačem. Jedini ja utekoh da ti ovo javim.” ¹⁶ Dok je on još to govorio, dođe drugi i reče: “Oganj Božji udari s neba, spali tvoje ovce i pastire te ih poždrije. Jedini ja utekoh da ti javim.” ¹⁷ Dok je još govorio, dođe treći i reče: “Kaldejci navališe sa tri čete na tvoje deve i oteše ih, pobivši momke oštrim mačem. Jedini ja utekoh da ti javim.” ¹⁸ Dok je ovaj još govorio, dođe četvrti i reče: “Tvoji su sinovi i kćeri jeli i pili vino u kući najstarijeg brata. ¹⁹ I gle, vjetar se silan diže iz pustinje, udari na sva četiri ugla kuće, obori je na djecu te ona zaglaviše. Jedini ja utekoh da ti javim.” ²⁰ Tad ustade Job, razdrije haljinu na sebi, obrija glavu pa ničice pade na zemlju, pokloni se ²¹ i reče: “Go iziđoh iz krila majčina, go ću se onamo i vratiti. Jahve dao, Jahve oduzeo! Blagoslovljeno ime Jahvino!” ²² Uza sve to, nije sagriješio Job niti je kakvu ludost protiv Boga izustio.

2

¹ Jednoga dana dođu opet sinovi Božji da stanu pred Jahvu, a među njima pristupi i Satan. ² Jahve tad upita Satana: “Odakle dolaziš?” - “Evo prođoh zemljom i obiđoh je”, odgovori on.

³ Nato će Jahve: “Nisi li zapazio slugu moga Joba? Njemu na zemlji nema ravna. Čovjek je to neporočan i pravedan: boji se Boga i kloni zla! On je još postojan u neporočnosti, pa si me uzalud izazvao da ga upropastim.” ⁴ A Satan odvrati: “Koža za kožu! Sve što čovjek ima dat će za život. ⁵ Ali pruži ruku, dotakni se kosti njegove i mesa: u lice će te prokleti!” ⁶ “Neka ti bude! - reče Jahve Satanu. - U tvojoj je ruci; život mu samo sačuvaj!” ⁷ I Satan ode ispred lica Jahvina. On udari Joba zlim prištem od tabana do tjemena. ⁸ Job uze crijep da se struže njime i sjede u pepeo. ⁹ Tada mu njegova žena reče: “Zar si još postojan u neporočnosti? Prokuni Boga i umri!” ¹⁰ Job joj odgovori: “Brbljaš kao luđakinja! Kad od Boga primamo dobro, zar da onda i zlo ne primimo?” U svemu tome Job nije sagriješio svojim usnama. ¹¹ U to čuše tri Jobova prijatelja za sve nevolje koje ga zadesiše; svaki se zaputi iz svoga kraja - Elifaz iz Temana, Bildad iz Šuaha, Sofar iz Naama - i odlučiše da odu zajedno ožaliti ga i utješiti. ¹² A kad su izdaleka upravili oči na njega, nisu ga prepoznali. Tad udariše u plač; svaki razdrije svoju haljinu i prosu prah po glavi. ¹³ Potom sjedoše kraj njega na zemlju i ostadoše tako sedam dana i sedam noći. Nijedan mu ne progovori ni riječi, jer vidješe da je velika njegova bol.

3

¹ Napokon otvori Job usta i prokle dan svoj;
² poče svoju besjedu i reče: ³ “O, ne bilo dana kad

sam se rodio i noći što javi: 'Začeo se dječak!' ⁴ U crnu tminu dan taj nek se prometne! S visina se njega Bog ne spominjao, svjetlost sunčeva ne svijetlila mu više! ⁵ Mrak i sjena smrtna o nj se otimali, posvema ga tmina gusta prekrila, pomrčine dnevne stravom ga morile! ⁶ O, da bi ga tama svega presvojila, nek' se ne dodaje danima godine, nek' ne ulazi u brojenje mjeseci! ⁷ A noć ona bila žalosna dovijeka, ne čulo se u njoj radosno klicanje! ⁸ Prokleli je oni štono dan proklinju i Levijatana probudit' su kadri! ⁹ Pomrčale zvijezde njezina svanuća, zaludu se ona vidjelu nadala, i zorinih vjeđa ne gledala nigda! ¹⁰ Što mi od utrobe ne zatvori vrata da sakrije muku od mojih očiju! ¹¹ Što nisam mrtav od krila materina, što ne izdahnuh izlazeć' iz utrobe? ¹² Čemu su me dva koljena prihvatila i dojke dvije da me nejaka podoje? ¹³ U miru bih vječnom počivao sada, spavao bih, pokoj svoj bih uživao ¹⁴ s kraljevima i savjetnicima zemlje koji su sebi pogradili grobnice, ¹⁵ ili s knezovima, zlatom bogatima, što su kuće svoje srebrom napunili. ¹⁶ Ne bih bio - k'o nedonošče zakopano, k'o novorođenče što svjetla ne vidje. ¹⁷ Zlikovci se više ne obijeste ondje, iznemogli tamo nalaze počinka. ¹⁸ Sužnjeve na miru tamo ostavljaju: ne slušaju više poviku stražara. ¹⁹ Malen ondje leži zajedno s velikim, rob je slobodan od gospodara svoga. ²⁰ Čemu darovati svjetlo nesretniku i život ljudima zagorčene duše ²¹ koji smrt ištu, a ona ne dolazi, i kao za blagom za njome kopaju? ²² Grobnom bi se humku

oni radovali, klicali od sreće kad bi grob svoj našli. ²³ Što će to čovjeku kom je put sakriven, koga je Bog sa svih strana zapriječio? ²⁴ Zato videć' hranu, uzdahnuti moram, k'o voda se moji razlijevaju krici. ²⁵ Obistinjuje se moje strahovanje, snalazi me, evo, čega god se bojah. ²⁶ Pokoja ni mira meni više nema, u mukama mojim nikad mi počinka.”

4

¹ Tad prozbori Elifaz Temanac i reče: ² “Možeš li podnijeti da ti progovorim? Ali tko se može uzdržat' od riječi! ³ Eto, mnoge ljude ti si poučio, okrijepio si iznemogle mišice; ⁴ riječju svojom klonule si pridizao, ojačavao si koljena klecava. ⁵ A kad tebe stiže, klonuo si duhom, na tebe kad pade, čitav si se smeo! ⁶ Zar pobožnost tvoja nadu ti ne daje, neporočnost tvoja životu ufanje? ⁷ TÓa sjeti se: nevin - propade li kada? Kada su zatrti bili pravednici? ⁸ Iz iskustva zborim: nesrećom tko ore i nevolju sije, nju će i požeti. ⁹ Od daha Božjega oni pogibaju, na gnjevni mu disaj nestaju sa zemlje. ¹⁰ Rika lavlja, urlik leopardov krše se k'o zubi u lavića. ¹¹ Lav ugiba jer mu nesta plijena, rasuli se mladi lavičini. ¹² Tajna riječ se meni objavila, šapat njen je uho moje čulo. ¹³ Noću, kada snovi duh obuzmu i san dubok kad na ljude pada, ¹⁴ strah i trepet mene su svladali, kosti moje žestoko se stresle. ¹⁵ Dah mi neki preko lica prođe, digoše se dlake na mom tijelu. ¹⁶ Stajao je netko - lica mu ne poznah - ali likom bješe pred očima mojim. Posvuda

tišina; uto začuh šapat: ¹⁷ 'Zar je smrtnik koji pred Bogom pravedan? Zar je čovjek čist pred svojim Stvoriteljem? ¹⁸ Ni slugama svojim više ne vjeruje, i anđele svoje za grijeh okrivljuje - ¹⁹ kako ne bi onda goste stanova glinenih kojima je temelj u prahu zemaljskom. Gle, kao moljce njih sveudilj satiru: ²⁰ od jutra do mraka u prah pretvore, nestaju zasvagda - nitko i ne vidi. ²¹ Iščupan je kolčić njihova šatora, pogibaju skoro, mudrost ne spoznavši.'

5

¹ Ded zazivlji! Zar će ti se tko odazvat? Kojem li se svecu misliš sad obratit'? ² Doista, budalu njegov bijes ubija, luđaka će sasvim skončat ljubomora. ³ Bezumnika vidjeh kako korijen pušta, al' prokletstvo skoro na kuću mu pade. ⁴ Njegovi su sinci daleko od spasa, njih nezaštićene na Vratima tlače. ⁵ Ljetinu njihovu pojedošē gladni, sam Bog ju je njima oteo iz usta, a žedni hlepe za njihovim dobrima. ⁶ Ne, opačina ne izbija iz zemlje, nit' nevolja iz tla može nići sama, ⁷ nego čovjek rađa muku i nevolju kao što let orlov teži u visinu. ⁸ Al' ja bih se ipak Bogu utekao i pred njime stvar bih svoju razložio. ⁹ Nedokučiva on djela silna stvori, čudesa koja se izbrojit' ne mogu. ¹⁰ On kišom rosi po svem licu zemljinu i vodu šalje da nam polja natapa. ¹¹ Da bi ponižene visoko digao, da bi ojađene srećom obdario, ¹² redom ruši ono što lukavci smisle, što god započeli, on im izjalovi. ¹³ On hvata mudre u njihovu lukavstvu,

naume spletkara obraća u ništa. ¹⁴ Posred bijela dana zapadnu u tamu, pipaju u podne kao usred noći. ¹⁵ On iz njihovih ralja izbavlja jadnika, iz silničkih ruku diže siromaha. ¹⁶ Tako se pokaže nada nevoljniku, i nepravda mora zatvoriti usta. ¹⁷ Da, blago čovjeku koga Bog odbaci! Stoga ti ne prezri karanje Svesilnog! ¹⁸ On ranjava, ali i ranu povija, udara i svojom zacjeljuje rukom. ¹⁹ Iz šest će nevolja tebe izbaviti, ni u sedmoj zlo te dotaknuti neće. ²⁰ U gladi, od smrti on će te spasiti, a u ratu, oštru će te otet maču. ²¹ Biču zla jezika uklonit će tebe, ispred otimača bez straha ćeš biti. ²² Suši i studeni ti ćeš se smijati i od divljih zvijeri strahovati nećeš. ²³ Sklopit' ti ćeš savez s kamenjem na njivi, zvjerad divlja s tobom u miru će biti. ²⁴ U šatoru svome mir ćeš uživati, dom svoj kad pohodiš netaknut će stajat. ²⁵ Koljeno ćeš svoje gledat' gdje se množi i potomstvo gdje ti kao trava raste. ²⁶ U grob ti ćeš leći kada budeš zreo, kao što se žito snosi kad dozori. ²⁷ Sve motrismo ovo: istina je živa! zato sve za dobro svoje ti poslušaj.”

6

¹ A Job progovori i reče: ² “O, kad bi se jad moj izmjeriti mog'o, a nevolje moje stavit' na tezulju! ³ Teže one jesu od sveg pijeska morskog, i stoga mi riječi zastraniti znaju. ⁴ Strijele Svesilnoga u mojem su mesu, ljuti otrov njihov ispija mi dušu, Božje se strahote oborile na me. ⁵ TÓa, kraj svježije trave njače li magarac, muče li goveče kraj punih jasala? ⁶ Zar hranu bljutavu jedemo

bez soli? Zar kakove slasti ima u bjelancu? ⁷ Al' ono što mi se gadilo dotaći, to mi je sada sva hrana u bolesti. ⁸ O, da bi se molba moja uslišala, da mi Bog ispuni ono čem se nadam! ⁹ O, kada bi me Bog uništiti htio, kada bi mahnuo rukom da me satre! ¹⁰ Za mene bi prava utjeha to bila, klicati bih mog'o u mukama teškim što se ne protivljah odluci Svetoga. ¹¹ Zar snage imam da mogu čekati? Radi kakve svrhe da ja duže živim? ¹² Zar je snaga moja k'o snaga kamena, zar je tijelo moje od mjedi liveno? ¹³ Na što se u sebi osloniti mogu? Zar mi svaka pomoć nije uskraćena? ¹⁴ Tko odbija milost bližnjemu svojemu, prezreo je strah od Boga Svesilnoga. ¹⁵ Kao potok me iznevjeriše braća, kao bujice zimске svoje korito. ¹⁶ Od leda mutne vode im se nadimlju, 'bujaju od snijega što se topit' stao; ¹⁷ al u doba sušno naskoro presahnu, od žege ishlape tada iz korita. ¹⁸ Karavane zbog njih skreću sa putova, u pustinju zađu i u njoj se gube. ¹⁹ Karavane temske očima ih traže, putnici iz Šebe nadaju se njima. ²⁰ A kad do njih dođu, nađu se u čudu, jer su se u nadi svojoj prevarili. ²¹ U ovom ste času i vi meni takvi: vidjeste strahotu pa se preplašiste. ²² Rekoh li vam možda: 'Darujte mi što god, poklonite nešto od svojega blaga; ²³ iz šake dušmanske izbavite mene, oslobodite me silnikova jarma?' ²⁴ Vi me poučite, pa ću ušutjeti, u čem je moj prijestup, покаžite meni. ²⁵ O, kako su snažne besjede iskrene! Al' kamo to vaši smjeraju prijekori? ²⁶ Mislite li možda prekoriti riječi?

TÓa u vjetar ide govor očajnikov! ²⁷ Nad sirotom kocku zar biste bacali i sa prijateljem trgovali svojim? ²⁸ U oči me sada dobro pogledajte, paz'te neću li vam slagati u lice. ²⁹ Povucite riječ! Kakve li nepravde! Povucite riječ, neporočan ja sam! ³⁰ Zar pakosti ima na usnama mojim? Zar nesreću svaku okusio nisam?

7

¹ Nije l' vojska život čovjekov na zemlji? Ne provodi l' dane poput najamnika? ² Kao što trudan rob za hladom žudi, poput nadničara štono plaću čeka, ³ mjeseci jada tako me zapadoše i noći su mučne meni dosuđene. ⁴ Liježuć' mislim svagda: 'Kada ću ustati?' A dižuć se: 'Kada večer dočekati!' I tako se kinjim sve dok se ne smrkne. ⁵ PÓut moju crvi i blato odjenuše, koža na meni puca i raščinja se. ⁶ Dani moji brže od čunka prodoše, promakoše hitro bez ikakve nade. ⁷ Spomeni se: život moj je samo lahor i oči mi neće više vidjet' sreće! ⁸ Prijateljsko oko neće me gledati; pogled svoj u mene upro si te sahnem. ⁹ Kao što se oblak gubi i raspline, tko u Šeol siđe, više ne izlazi. ¹⁰ Domu svome natrag ne vraća se nikad, njegovo ga mjesto više ne poznaje. ¹¹ Ustima ja svojim stoga branit' neću, u tjeskobi duha govorit' ću sada, u gorčini duše ja ću zajecati. ¹² Zar sam more ili neman morska, pa si stražu nada mnom stavio? ¹³ Kažem li: 'Na logu ću se smirit', ležaj će mi olakšati muke', ¹⁴ snovima me prestravljuješ tada, prepadaš me viđenjima mučnim. ¹⁵ Kamo sreće da mi se

zadavit! Smrt mi je od patnja mojih draža.
¹⁶ Ja ginem i vječno živjet neću; pusti me, tek dah su dani moji! ¹⁷ Što je čovjek da ga toliko ti cijeniš, da je srcu tvojem tako prirastao ¹⁸ i svakoga jutra da njega pohodiš i svakoga trena da ga iskušavaš? ¹⁹ Kada ćeš svoj pogled skinuti sa mene i dati mi barem pljuvačku progutat'? ²⁰ Ako sam zgriješio, što učinih tebi, o ti koji pomno nadzireš čovjeka? Zašto si k'o metu mene ti uzeo, zbog čega sam tebi na teret postao? ²¹ Zar prijestupa moga ne možeš podnijeti i ne možeš prijeći preko krivnje moje? Jer, malo će proći i u prah ću leći, ti ćeš me tražiti, al' me biti neće.”

8

¹ Bildan iz Šuaha progovori tad i reče:
² “Dokad ćeš jošte govoriti tako, dokle će ti riječ kao vihor biti? ³ TÓa zar može Bog pravo pogaziti, može li pravdu izvrnut' Svesilni? ⁴ Ako mu djeca tvoja sagriješiše, preda ih zato bezakonju njinu. ⁵ Al' ako Boga potražiš iskreno i od Svesilnog milost ti izmoliš; ⁶ ako li budeš čist i neporočan, odsad će svagda on nad tobom bdjeti i obnovit će kuću pravedniku. ⁷ Bit će malena tvoja sreća prošla prema budućoj što te očekuje. ⁸ No pitaj samo prošle naraštaje, na mudrost pređa njihovih pripazi. ⁹ Od jučer mi smo i ništa ne znamo, poput sjene su na zemlji nam dani. ¹⁰ Oni će te poučit' i reći ti, iz srca će svog izvući besjede: ¹¹ 'Izvan močvare zar će rogoz nići? Zar će bez vode trstika narasti? ¹² Zeleni

se sva, al' i nekošena usahne prije svake druge trave. ¹³ To je kob svakog tko Boga zaboravi; tako propada nada bezbožnika: ¹⁴ Nit je tanana njegovo uzdanje, a ufanje mu kuća paukova. ¹⁵ Nasloni li se, ona mu se ljulja, prihvati li se, ona mu se ruši. ¹⁶ Zeleni se i sav na suncu buja, vrt su mu cio mladice prerasle. ¹⁷ Svojim korijenjem krš je isprepleo te život crpe iz živa kamena. ¹⁸ A kad ga s mjesta njegova istrgnu, ono ga niječe: 'Nikada te ne vidjeh!' ¹⁹ I evo gdje na putu sada trune dok drugo bilje već niče iz zemlje. ²⁰ Ne, Bog neće odbacit' neporočne, niti će rukom poduprijet' opake. ²¹ Smijeh će ti opet ispuniti usta, s usana će odjeknuti klicanje. ²² Dušmane će ti odjenut' sramota i šatora će nestat' zlikovačkog.'”

9

¹ Job progovori i reče: ² “Zaista, dobro ja znadem da je tako: kako da pred Bogom čovjek ima pravo? ³ Ako bi se tkogod htio prÓeti s njime, odvratio mu ne bi ni jednom od tisuću. ⁴ Srcem on je mudar, a snagom svesilan, i tko bi se njemu nekažnjeno opro? ⁵ On brda premješta, a ona to ne znaju, u jarosti svojoj on ih preokreće. ⁶ Pokreće on zemlju sa njezina mjesta, iz temelja njene potresa stupove. ⁷ Kad zaprijeti suncu, ono se ne rađa, on pečatom svojim i zvijezde pečati. ⁸ Jedini on je nebesa razapeo i pučinom morskom samo on hodao. ⁹ Stvorio je Medvjede i Oriona, Vlašiće i zvijezđa na južnome nebu. ¹⁰ Tvorac on je djela silnih, nepojmljivih čudesa koja se

izbrojit' ne mogu. ¹¹ Ide pored mene, a ja ga ne vidim; evo, on prolazi - ja ga ne opažam. ¹² Ugrabi li što, tko će mu to priječit, i tko ga pitat smije: 'Što si učinio?' ¹³ Bog silni srdžbu svoju ne opoziva: pred njim poniču saveznici Rahaba. ¹⁴ Pa kako onda da njemu odgovorim, koju riječ da protiv njega izaberem? ¹⁵ I da sam u pravu, odvratio ne bih, u suca svojega milost bih molio. ¹⁶ A kad bi se na zov moj i odazvao, vjerovao ne bih da on glas moj sluša. ¹⁷ Jer, za dlaku jednu on mene satire, bez razloga moje rane umnožava. ¹⁸ Ni časa jednoga predahnut' mi ne da, nego mene svakom gorčinom napaja! ¹⁹ Ako je na snagu - tÓa on je najjači! Ako je na pravdu - tko će njega na sud? ²⁰ Da sam i prav, usta bi me osudila, da sam i nevin, zlim bi me proglasila. ²¹ A jesam li nevin? Ni sam ne znam više, moj je život meni sasvim omrzao! ²² Jer, to je svejedno; i zato ja kažem: nevinna i grešnika on dokončava. ²³ I bič smrtni kad bi odjednom ubijo ... ali on se ruga nevolji nevinih. ²⁴ U zemlji predanoj u šake zlikovaca, on oči sucima njezinim zastire. Ako on to nije, tko je drugi onda? ²⁵ Od skoroteče su brži moji dani, bježe daleko, nigdje dobra ne videć.' ²⁶ K'o čamci od rogoza hitro promiču, k'o orao na plijen kada se zaleti. ²⁷ Kažem li: zaboravit ću jadikovku, razvedrit ću lice i veseo biti, ²⁸ od mojih me muka groza obuzima, jer znadem da me ti ne držiš nevinim. ²⁹ Ako li sam grešan, tÓa čemu onda da zalud mučim sebe. ³⁰ Kad bih i sniježnicom sebe ja isprao, kad bih i lugom ruke svoje umio, ³¹ u veću bi me nečist opet gurnuo,

i moje bi me se gnušale haljine! ³² Nije čovjek k'o ja da se s njime pravdam i na sud da idem s njim se parničiti. ³³ Niti kakva suca ima među nama da ruke svoje stavi na nas dvojicu, ³⁴ da šibu njegovu od mene odmakne, da užas njegov mene više ne plaši! ³⁵ Govorit ću ipak bez ikakva straha, jer ja nisam takav u svojim očima!

10

¹ Kad mi je duši život omrznuo, nek' mi tužaljka poteče slobodno, zborit ću u gorčini duše svoje. ² Reću ću Bogu: Nemoj me osudit! Kaži mi zašto se na me obaraš. ³ TÓa što od toga imaš da me tlačiš, da djelo ruku svojih zabacuješ, da pomažeš namjerama opakih? ⁴ Jesu li u tebe oči tjelesne? Zar ti vidiš kao što čovjek vidi? ⁵ Zar su ti dani k'o dani smrtnika a kao ljudski vijek tvoje godine? ⁶ Zbog čega krivnju moju istražuješ i grijehe moje hoćeš razotkriti, ⁷ kad znadeš dobro da sam nedužan, da ruci tvojoj izmaknut ne mogu? ⁸ Tvoje me ruke sazdaše, stvoriše, zašto da me sada opet raščiniš! ⁹ Sjeti se, k'o glinu si me sazdao i u prah ćeš me ponovo vratiti. ¹⁰ Nisi li mene k'o mlijeko ulio i učinio da se k'o sir zgrušam? ¹¹ Kožom si me i mesom odjenuo, kostima si me spleo i žilama. ¹² S milošću si mi život darovao, brižljivo si nad mojim bdio dahom. ¹³ Al' u svom srcu ovo si sakrio, znam da je tvoja to bila namjera: ¹⁴ da paziš budno hoću li zgriješiti i da mi grijeh ne prođe nekažnjeno. ¹⁵ Ako sam grešan, onda teško meni, ako li sam prav, glavu ne smijem

dići - shrvan sramotom, nesrećom napojen!
¹⁶ Ispravim li se, k'o lav me nagoniš, snagu svoju okušavaš na meni, ¹⁷ optužbe nove na mene podižeš, jarošću većom na mene usplamtiš i sa svježim se četama obaraš. ¹⁸ Iz utrobe što si me izvukao? O, što ne umrijuh: vidjeli me ne bi, ¹⁹ bio bih k'o da me ni bilo nije, iz utrobe u grob bi me stavili. ²⁰ Mog su života dani tako kratki! Pusti me da se još malo veselim ²¹ prije nego ću na put bez povratka, u zemlju tame, zemlju sjene smrtne, ²² u zemlju tmine guste i meteža, gdje je svjetlost slična noći najcrnijoj.”

11

¹ Sofar iz Naama progovori tad i reče: ² “Zar na riječi mnoge da se ne odvrati? Zar će se brbljavac još i opravdati? ³ Zar će tvoje trice ušutkati ljude, zar će ruganje ostat' neizrugano? ⁴ Rekao si: 'Nauk moj je neporočan, u očima tvojim čist sam i bez ljage.' ⁵ Ali kada bi Bog htio progovoriti' i otvoriti usta da ti odgovori ⁶ kada bi ti tajne mudrosti otkrio koje um nijedan ne može doumit', znao bi da ti za grijeh račun ište. ⁷ Možeš li dubine Božje proniknuti, dokučiti savršenstvo Svesilnoga? ⁸ Od neba je više: što još da učiniš? Od Šeola dublje: što još da mudruješ? ⁹ Duže je od zemlje - šire je od mora! ¹⁰ Ako se povuče, ako te pograbi, ako na sud preda, tko će mu braniti? ¹¹ Jer on u čovjeku prozire prijevaru, vidi opačinu ako i ne gleda. ¹² Čovjek se bezuman obraća k pameti i divlji magarac uzdi se pokori. ¹³ Ako li srce svoje ti

uspraviš i ruke svoje pružiš prema njemu, ¹⁴ ako li zloću iz ruku odbaciš i u šatoru svom ne daš zlu stana, ¹⁵ čisto ćeš čelo moći tad podići, čvrst ćeš biti i bojati se nećeš. ¹⁶ Svojih se kušnja nećeš sjećat' više kao ni vode koja je protekla. ¹⁷ Jasnije će tvoj život sjat' no podne, tmina će se obratit' u svanuće. ¹⁸ U uzdanju svom živjet ćeš sigurno i zaštićen počivat ćeš u miru. ¹⁹ Kad legneš, nitko te buniti neće; mnogi će tvoju tražiti naklonost. ²⁰ A zlikovcima ugasnut će oči, neće im više biti utočišta: izdahnut', bit će jedina im nada.”

12

¹ Job progovori i reče: ² “Uistinu, vi ste cvijet naroda, sa vama će izumrijeti mudrost. ³ Al' i ja znam k'o i vi misliti, ni u čemu od vas gori nisam: tko za stvari takve ne bi znao? ⁴ Prijateljima sam svojim ja na podsmijeh što zazivam Boga da mi odgovori! Na podsmijeh ja sam - pravednik neporočan! ⁵ Prezirat' je nesretnika - sretni misle, udariti treba onog što posrće! ⁶ Dotle su na miru šatori pljačkaša, izazivači Boga žive bezbrižno kao da Boga u šaci svojoj drže! ⁷ Ali pitaj zvijeri, i poučit će te; ptice nebeske pitaj, i razjasnit će ti. ⁸ Gušteri zemlje to će ti protumačit', ribe u moru ispriповjedit će ti. ⁹ Od stvorenja sviju, koje ne bi znalo da je sve to Božja ruka učinila?! ¹⁰ U ruci mu leži život svakog bića i dah životvorni svakog ljudskog tijela. ¹¹ Zar uhom mi ne sudimo besjedu k'o što kušamo nepcem okus jela? ¹² Sjedine mudrost donose čovjeku, a s vijekom dugim umnost mu dolazi. ¹³ Ali u Njemu mudrost je i snaga, u Njemu savjet

je i sva razumnost. ¹⁴ Što razgradi, sagradit neće nitko, kog zatvori, nitko ne oslobađa. ¹⁵ Ustavi li vodu, suša nastaje; pusti li je, svu zemlju ispremetne. ¹⁶ Jer u njemu je snaga i sva mudrost, njegov je prevareni i varalica. ¹⁷ On savjetnike lišava razbora, suce pametne udara bezumljem. ¹⁸ On otpasuje pojas kraljevima i užetom im vezuje bokove. ¹⁹ On bosonoge tjera svećenike i mogućnike sa vlasti obara. ²⁰ On diže riječ iz usta rječitima i starcima pravo rasuđivanje. ²¹ On sasiplje prezir po plemićima i junacima bedra raspasuje. ²² On dubinama razotkriva tmine i sjenu smrtnu na svjetlo izvodi. ²³ On diže narod pa ga uništava, umnoži ga a potom iskorijeni. ²⁴ On zaluđuje vladare naroda te po bespuću lutaju pustinjskom ²⁵ i pipaju u tmuni bez svjetlosti glavinjajući poput pijanaca.

13

¹ Očima svojim sve to ja vidjeh, ušima svojim čuh i razumjeh. ² Sve što vi znate znadem to i ja, ni u čemu od vas gori nisam. ³ Zato, zborit' moram sa Svesilnim, pred Bogom svoj razlog izložiti. ⁴ Jer, kovači laži vi ste pravi, i svi ste vi zaludni liječnici! ⁵ Kada biste bar znali šutjeti, mudrost biste svoju pokazali! ⁶ Dokaze mi ipak poslušajte, razlog mojih usana počujte. ⁷ Zar zbog Boga govorite laži, zar zbog njega riječi te prijearne? ⁸ Zar biste pristrano branit' htjeli Boga, zar biste mu htjeli biti odvjetnici? ⁹ Zar bi dobro bilo da vas on ispita? Zar biste ga obmanuli k'o čovjeka? ¹⁰ Kaznom preteškom on

bi vas pokarao poradi potajne vaše pristranosti. ¹¹ Zar vas veličanstvo njegovo ne plaši i zar vas od njega užas ne spopada? ¹² Razlozi su vam od pepela izreke, obrana je vaša obrana od blata. ¹³ Umuknite sada! Dajte da govorim, pa neka me poslije snađe što mu drago. ¹⁴ Zar da meso svoje sam kidam zubima? Da svojom rukom život upropašćujem? ¹⁵ On me ubit' može: nade druge nemam već da pred njim svoje držanje opravdam. ¹⁶ I to je već залог mojega spasenja, jer bezbožnik preda nj ne može stupiti. ¹⁷ Pažljivo mi riječi poslušajte, nek' vam prodre u uši besjeda. ¹⁸ Gle: ja sam pripremio parnicu, jer u svoje sam pravo uvjeren. ¹⁹ Tko se sa mnom hoće parničiti? - Umuknut ću potom te izdahnut'. ²⁰ Dvije mi molbe samo ne uskrati da se od tvog lica ne sakrivam: ²¹ digni s mene tešku svoju ruku i užasom svojim ne straši me. ²² Tada me pitaj, a ja ću odgovarat'; ili ja da pitam, ti da odgovaraš. ²³ Koliko počinih prijestupa i grijeha? Prekršaj mi moj pokaži i krivicu. ²⁴ Zašto lice svoje kriješ sad od mene, zašto u meni vidiš neprijatelja? ²⁵ Zašto strahom mučiš list vjetrom progonjen, zašto se na suhu obaraš slamčicu? ²⁶ O ti, koji mi gorke pišeš presude i teretiš mene grijesima mladosti, ²⁷ koji si mi noge u klade sapeo i koji bdiš nad svakim mojim korakom i tragove stopa mojih ispituješ! ²⁸ Život mi se k'o trulo drvo raspada, k'o haljina što je moljci izjedaju!

14

¹ Čovjek koga je žena rodila kratka je vijeka i pun nevolja. ² K'o cvijet je nikao i vene već, poput sjene bježi ne zastajuć'. ³ Na takva, zar, ti oči otvaraš i preda se na sud ga izvodiš? ⁴ Tko će čisto izvuć' iz nečista? Nitko! ⁵ Pa kad su njegovi dani odbrojani, kad mu broj mjeseci o tebi ovisi, kad mu granicu stavljaš neprijelaznu, ⁶ skini s njega pogled da počinut' može, poput najamnika da svoj dan uživa. ⁷ TÓa ni drvu nije nada sva propala, posječeno, ono opet prozeleni i mladice nove iz njega izbiju. ⁸ Ako mu korijen i ostari u zemlji, ako mu se panj i sasuši u prahu, ⁹ oćutjevši vodu, ono će propupat' i pustiti grane kao stablo novo. ¹⁰ Al' kad čovjek umre, ostaje pokošen, kad smrtnik izdahne, gdje li je on tada? ¹¹ Može sva voda iz mora ispariti i presahnut' rijeke, isušit' posvema', ¹² al' čovjek kad legne, ne ustaje više, dok nebesa bude, neće se podići, od sna se svojega probuditi neće. ¹³ O, kad bi me htio skriti u Šeolu, zakloniti me dok srdžba ti ne mine, dÓati mi rok kad ćeš me se spomenuti, ¹⁴ - jer, kad umre čovjek, zar uskrsnut' može? - čekao bih te sve dane vojske svoje dok ne bi došao da mi smjenu dadeš. ¹⁵ Zvao bi me, a ja bih se odazvao: zaželio si se djela svojih ruku. ¹⁶ A sad nad svakim mojim vrebaj korakom, nijednog mi grijeha nećeš oprostiti, ¹⁷ u vreći si prijestup moj zapečatio i krivicu moju svu si zapisao. ¹⁸ Vaj! K'o što se jednom uruši planina, k'o što se hridina s mjesta svog odvali, ¹⁹ k'o što voda kamen s vremenom istroši, a pljusak

bujicom zemlju svu sapere, tako uništavaš nadu u čovjeku. ²⁰ Oborio si ga - on ode za svagda, nagrđena lica, otjeran, odbačen. ²¹ Djecu mu poštuju - o tom ništa ne zna; ako su prezrena - o tom ne razmišlja. ²² On jedino pati zbog svojega tijela, on jedino tuži zbog svojeg života.”

15

¹ Elifaz Temanac progovori tad i reče: ² “Zar šupljom naukom odgovara mudrac i vjetrom istočnim trbuh napuhuje? ³ Zar on sebe brani riječima ispraznim, besjedama koje ničem ne koriste? ⁴ Još više ti činiš: ništiš strah od Boga, pred njegovim licem pribranost ukidaš. ⁵ Tvoje riječi krivicu tvoju odaju, poslužio si se jezikom lukavih, ⁶ vlastita te usta osuđuju, ne ja, protiv tebe same ti usne svjedoče. ⁷ Zar si prvi čovjek koji se rodio? Zar si na svijet prije bregova došao? ⁸ Zar si tajne Božje ti prisluškiavao i mudrost čitavu za se prisvojio? ⁹ Što ti znadeš, a da i mi ne znamo, što ti razumiješ, a da to ne shvaćamo? ¹⁰ Ima među nama i sijedih i starih kojima je više ljeta no tvom ocu. ¹¹ Zar su ti utjehe Božje premalene i blage riječi upućene tebi? ¹² Što te srce tvoje tako slijepo goni i što tako divlje prevrćeš očima ¹³ kad proti Bogu jarost svoju okrećeš, a iz usta takve riječi ti izlaze! ¹⁴ Što je čovjek da bi čist mogao biti? Zar je itko rođen od žene pravedan? ¹⁵ Gle, ni u svece se On ne pouzdava, oku njegovu ni nebesa čista nisu, ¹⁶ a kamoli to biće gadno i buntovno, čovjek što k'o vodu pije opačinu! ¹⁷ Mene sad

poslušaj, poučit' te hoću, što god sam vidjeh, ispričat' ti želim, ¹⁸ i ono što naučavahu mudraci ne tajeć' što su primili od pređa ¹⁹ kojima je zemlja ova bila dana kamo tuđin nije nikada stupio. ²⁰ Zlikovac se muči cijelog svoga vijeka, nasilniku već su ljeta odbrojena. ²¹ Krik strave svagda mu u ušima ječi, dok miruje, na njegov baca se razbojnik. ²² Ne nada se da će izbjeći tminama i znade dobro da je maču namijenjen, ²³ strvinaru da je kao plijen obećan. On znade da mu se dan propasti bliži. ²⁴ Nemir i tjeskoba na njegov navaljuju, k'o kralj spreman na boj na nj se obaraju. ²⁵ On je protiv Boga podizao ruku, usudivao se prkositi' Svesilnom ²⁶ Ohola je čela na njega srljao, iza štita debela dobro zaklonjen. ²⁷ Lice mu bijaše obloženo salom a bokovi pretilinom otežali. ²⁸ Razrušene je zaposjeo gradove i kućišta nastanio napuštena. Srušit će se ono što za sebe sazda; ²⁹ cvasti mu neće, već rasuti se blago, sjena mu se neće po zemlji širiti. ³⁰ On se tami više izmaknuti neće, opržit će oganj njegove mladice, u dahu plamenih usta nestat će ga. ³¹ U taštinu svoju neka se ne uzda, jer će mu ispraznost biti svom nagradom. ³² Prije vremena će svenut' mu mladice, grane mu se nikad neće zazelenjet'. ³³ Kao loza, grozd će stresat' svoj nezreo, poput masline pobacit će cvatove. ³⁴ Da, bezbožničko je jalovo koljeno, i vatra proždire šator podmitljivca. ³⁵ Koji zlom zanesu, rađaju nesreću i prijevaru nose u utrobi svojoj.”

16

¹ Job progovori i reče: ² “Koliko se takvih naslušah besjeda, kako ste mi svi vi mučni tješiooci! ³ Ima li kraja tim riječima ispraznim? Što te goni da mi tako odgovaraš? ⁴ I ja bih mogao k'o vi govoriti da vam je duša na mjestu duše moje; i ja bih vas mog'o zasuti riječima i nad sudbom vašom tako kimat' glavom; ⁵ i ja bih mogao ustima vas hrabrit', i ne bih žalio trud svojih usana. ⁶ Al' ako govorim, patnja se ne blaži, ako li zašutim, zar će me minuti? ⁷ Zlopakost me sada shrvala posvema, čitava se rulja oborila na me. ⁸ Ustao je proti meni da svjedoči i u lice mi se baca klevetama. ⁹ Jarošću me svojom razdire i goni, škrgučući' zubima obara se na me. Moji protivnici sijeku me očima, ¹⁰ prijeteci, na mene usta razvaljuju, po obrazima me sramotno ćuščaju, u čoporu svi tad navaljuju na me. ¹¹ Da, zloćudnicima Bog me predao, u ruke opakih on me izručio. ¹² Mirno življah dok On ne zadrma mnome, za šiju me ščepa da bi me slomio. ¹³ Uze me za biljeg i strijelama osu, nemilosrdno mi bubrege probode i mojom žuči zemlju žednu natopi. ¹⁴ Na tijelu mi ranu do rane otvara, kao bijesan ratnik nasrće na mene. ¹⁵ Tijelo sam golo u kostrijet zašio, zario sam čelo svoje u prašinu. ¹⁶ Zapalilo mi se sve lice od suza, sjena tamna preko vjeđa mi je pala. ¹⁷ A nema nasilja na rukama mojim, molitva je moja bila uvijek čista. ¹⁸ O zemljo, krvi moje nemoj sakriti i kriku mom ne daj nigdje da počine. ¹⁹ Odsad na nebu imam ja svjedoka, u

visini gore moj stoji branitelj. ²⁰ Moja vika moj je odvjetnik kod Boga dok se ispred njega suze moje liju: ²¹ o, da me obrani u parbi mojoj s Bogom ko što smrtnik brani svojega bližnjega. ²² No životu mom su odbrojena ljeta, na put bez povratka meni je krenuti.

17

¹ Daha mi nestaje, gasnu moji dani i za mene već se skupljaju grobari. ² Rugači su evo mene dohvatili, od uvreda oka sklopiti ne mogu. ³ Stoga me zaštiti i budi mi jamcem kad mi nitko u dlan neće da udari. ⁴ Jer, srca si njina lišio razuma i dopustiti im nećeš da opstanu. ⁵ K'o taj što imanje dijeli drugovima, a djeci njegovoj dotle oči gasnu, ⁶ narodima svim sam na ruglo postao, onaj kom u lice svatko pljunut' može. ⁷ Od tuge vid mi se muti u očima, poput sjene moji udovi postaju. ⁸ Začudit će se zbog toga pravednici, na bezbožnika će planuti čestiti; ⁹ neporočni će na svom ustrajat' putu, čovjek čistih ruku ojačat će još više. ¹⁰ Hajde, svi vi, nećete li opet početi, tÓa među vama ja mudra ne nalazim! ¹¹ Minuli su dani, propale zamisli, želje srca moga izjalovile se. ¹² 'U noći najcrnjoj, dan se približava; blizu je već svjetlo što tminu izgoni.' ¹³ A meni je nada otići u Šeol i prostrijeti sebi ležaj u mrklini. ¹⁴ Dovikujem grobu: 'Oče moj rođeni!' a crve pozdravljam: 'Mati moja, sestro!' ¹⁵ Ali gdje za mene ima jošte nade? Sreću moju tko će ikada vidjeti? ¹⁶ Hoće li u Šeol ona sa mnom sići da u prahu zajedno otpočinem?"

18

¹ Bildad iz Šuaha progovori tad i reče: ² “Kada kaniš obuzdat' svoje besjede? Opameti se sad da razgovaramo! ³ Zašto nas držiš za stoku nerazumnu, zar smo životinje u tvojim očima? ⁴ O ti, koji se od jarami razdireš, hoćeš li da zemlja zbog tebe opusti da iz svoga mjesta iskoče pećine? ⁵ Al' ugasit će se svjetlost opakoga, i neće mu sjati plamen na ognjištu. ⁶ Potamnjet će svjetlo u njegovu šatoru i nad njime će se utrnut' svjetiljka. ⁷ Krepki mu koraci postaju sputani, o vlastite on se spotiče namjere. ⁸ Jer njegove noge vode ga u zamku, i evo ga gdje već korača po mreži. ⁹ Tanka mu je zamka nogu uhvatila, i evo, užeta čvrsto ga pritežu. ¹⁰ Njega vreba omča skrivena na zemlji, njega čeka klopka putem kojim hodi. ¹¹ Odasvuda strahovi ga prepadaju, ustopice sveudilj ga proganjaju. ¹² Glad je požderala svu snagu njegovu, nesreća je uvijek o njegovu boku. ¹³ Bolestina kobna kožu mu razjeda, prvenac mu smrti nagriza udove. ¹⁴ Njega izvlače iz šatora njegova da bi ga odveli vladaru strahota. ¹⁵ U njegovu stanu tuđinac stanuje, po njegovu domu prosipaju sumpor. ¹⁶ Odozdó se suši njegovo korijenje, a odozgo grane sve mu redom sahnu. ¹⁷ Spomen će se njegov zatrti na zemlji, njegovo se ime s lica zemlje briše. ¹⁸ Iz svjetlosti njega u tminu tjeraju, izagnat' ga hoće iz kruga zemaljskog. ¹⁹ U rodu mu nema roda ni poroda, nit' preživjela na njegovu ognjištu. ²⁰ Sudba je njegova Zapad osupnula, i čitav je Istok obuzela strepnja. ²¹ Evo,

takav usud snalazi zlikovca i dom onog koji ne priznaje Boga.”

19

¹ Job progovori i reče: ² “TÓa dokle ćete mučit' dušu moju, dokle ćete me riječima satirat'? ³ Već deseti put pogrdiste mene i stid vas nije što me zlostavljate. ⁴ Pa ako sam zastranio doista, na meni moja zabluda ostaje. ⁵ Mislite li da ste me nadjačali i krivnju moju da ste dokazali? ⁶ Znajte: Bog je to mene pritisnuo i svojom me je on stegnuo mrežom. ⁷ Vičem: 'Nasilje!' - nema odgovora; vapijem - ali za me pravde nema. ⁸ Sa svih strana put mi je zagradio, sve staze moje u tminu zavio. ⁹ Slavu je moju sa mene skinuo, sa moje glave strgnuo je krunu. ¹⁰ Podsijeca me odasvud te nestajem; k'o drvo, nadu mi je iščupao. ¹¹ Raspalio se gnjev njegov na mene i svojim me drži neprijateljem. ¹² U bojnom redu pristižu mu čete, putove proti meni nasipaju, odasvud moj opkoljavaju šator. ¹³ Od mene su se udaljila braća, otuđili se moji poznanici. ¹⁴ Nestade bližnjih mojih i znanaca, gosti doma mog zaboraviše me. ¹⁵ Sluškinjama sam svojim kao stranac, neznanac sam u njihovim očima. ¹⁶ Slugu zovnem, a on ne odgovara i za milost ga moram zaklinjati. ¹⁷ Mojoj je ženi dah moj omrznuo, gadim se djeci vlastite utrobe. ¹⁸ I deranima na prezir tek služim, ako se dignem, rugaju se meni. ¹⁹ Pouzdanicima sam svojim mrzak, protiv mene su oni koje ljubljah. ²⁰ Kostu mi se za kožu prilijepiše, osta mi jedva koža oko

zuba. ²¹ Smilujte mi se, prijatelji moji, jer Božja me je ruka udarila. ²² Zašto da me k'o Bog sam progonite, zar se niste moga nasitili mesa? ²³ O, kad bi se riječi moje zapisale i kad bi se u mjed tvrdu urezale; ²⁴ kad bi se željeznim dljetom i olovom u spomen vječan u stijenu uklesale! ²⁵ Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati. ²⁶ A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ću puti tad vidjeti Boga. ²⁷ Njega ja ću kao svojega gledati, i očima mojim neće biti stranac: za njime srce mi čezne u grudima. ²⁸ Kad kažete: 'Kako ćemo ga goniti? Koji ćemo razlog protiv njega naći?', ²⁹ mača tad se bojte: grijehu mač je kazna. Saznat ćete tada da imade suda!"

20

¹ Sofar iz Naamata progovori tad i reče:
² "Misli me tjeraju da ti odgovorim, i zato u meni vri to uzbuđenje ³ dok slušam ukore koji me sramote, al' odgovor mudar um će moj već naći. ⁴ Zar tebi nije od davnine poznato, otkad je čovjek na zemlju stavljen bio, ⁵ da je kratka vijeka radost opakoga, da kao tren prođe sreća bezbožnička. ⁶ Pa ako stasom i do neba naraste, ako mu se glava dotakne oblaka, ⁷ poput utvare on zauvijek nestaje; koji ga vidješe kažu: 'Gdje je sad on?' ⁸ Kao san bez traga on se rasplinjuje, nestaje ga kao priviđenja noćnog. ⁹ Nijedno ga oko više gledat neće, niti će ga mjesto njegovo vidjeti ¹⁰ Njegovu će djecu gonit' siromasi: rukama će svojim vraćati oteto. ¹¹ Kostu su njegove bujale mladošću;

gle, zajedno s njome pokošen je sada. ¹² Zlo bijaše slatko njegovim ustima te ga je pod svojim jezikom skrivao; ¹³ sladio se pazeć' da ga ne proguta i pod nepcem svojim zadržavao ga. ¹⁴ Ali hrana ta mu trune u utrobi, otrovom zmijskim u crijevima postaje. ¹⁵ Blago progutano mora izbljuvati. Bog će ga istjerat' njemu iz utrobe. ¹⁶ Iz zmijine glave otrov je sisao: sada umire od jezika gujina. ¹⁷ Potoke ulja on gledat' više neće, ni vidjet' gdje rijekom med i mlijeko teku. ¹⁸ Vratit' će dobitak ne okusivši ga, neće uživat' u plodu trgovine. ¹⁹ Jer je sirotinju gnjeo i tlačio, otimao kuće koje ne sazida, ²⁰ jer ne bješe kraja požudi njegovoj, njegova ga blaga neće izbaviti. ²¹ Jer mu proždrljivost ništa ne poštedi, ni sreća njegova dugo trajat neće. ²² Sred izobilja u škripcu će se naći, svom će snagom na nj se oboriti bijeda. ²³ I dok hranom bude trbuh svoj punio, Bog će na nj pustiti jarost svoga gnjeva, sasut' dažd strelica na meso njegovo. ²⁴ Ako i izmakne gvozdenom oružju, luk će mjedeni njega prostrijeliti. ²⁵ Strijelu bi izvuk'o, al' mu probi leđa, a šiljak blistavi viri mu iz žuči. Kamo god krenuo, strepnje ga vrebaju, ²⁶ na njega tmine sve tajom očekuju. Vatra ga ništi, ni od kog zapaljena, i proždire sve pod njegovim šatorom. ²⁷ Gle, nebo krivicu njegovu otkriva i čitava zemlja na njega se diže. ²⁸ Njegovu će kuću raznijeti poplava, otplaviti je u dan Božje jarosti. ²⁹ Takvu sudbinu Bog priprema zlikovcu i takvu baštinu on mu dosuđuje.”

21

1 Job progovori i reče: 2 “Slušajte, slušajte dobro što ću reći, utjehu mi takvu barem udijelite. 3 Otrpите da riječ jednu ja izrečem, kad završim, tad se rugajte slobodno. 4 Zar protiv čovjeka dižem ja optužbu? Kako da strpljenje onda ne izgubim? 5 Pogledajte na me: užas će vas spopast', rukom ćete svoja zakloniti usta; 6 pomislim li na to, prestravim se i sam i čitavim svojim tad protrnem tijelom. 7 Zašto na životu ostaju zlikovci i, što su stariji, moćniji bivaju? 8 Potomstvo njihovo s njima napreduje a izdanci im se množe pred očima. 9 Strah nikakav kuće njihove ne mори i šiba ih Božja ostavlja na miru. 10 Njihovi bikovi plode pouzdano, krave im se tele i ne jalove se. 11 K'o jagnjad djeca im slobodno skakuću, veselo igraju njihovi sinovi. 12 Oni pjevaju uz harfe i bubnjeve i vesele se uz zvukove svirale. 13 Dane svoje završavaju u sreći, u Podzemlje oni silaze spokojno. 14 A govorili su Bogu: 'Ostavi nas, ne želimo znati za tvoje putove! 15 TÓa tko je Svesilni da njemu služimo i kakva nam korist da ga zazivamo?' 16 Zar svoju sreću u ruci ne imahu, makar do Njega ne drže ništa oni? 17 Zar se luč opakog kada ugasila? Zar se na njega oborila nesreća? Zar mu u gnjevu svom On skroji sudbinu? 18 Zar je kao slama na vjetru postao, kao pljeva koju vihor svud raznosi? 19 Hoće l' ga kaznit' Bog u njegovoj djeci? Ne, njega nek' kazni da sam to osjeti! 20 Vlastitim očima nek' rasap svoj vidi, neka se napije srdžbe Svesilnoga! 21 TÓa što

poslije smrti on za dom svoj mari kad će se presjeć' niz njegovih mjeseci? ²² Ali tko će Boga učiti mudrosti, njega koji sudi najvišim bićima? ²³ Jedan umire u punom blagostanju, bez briga ikakvih, u potpunom miru, ²⁴ bokova od pretiline otežalih i kostiju sočne moždine prepunih. ²⁵ A drugi umire s gorčinom u duši, nikad nikakve ne okusivši sreće. ²⁶ Obojica leže zajedno u prahu, crvi ih jednako prekrivaju oba. ²⁷ O, znam dobro kakve vaše su namjere, kakve zlosti protiv mene vi snujete. ²⁸ Jer pitate: 'Gdje je kuća plemićeva, šator u kojem stanovahu opaki?' ²⁹ Niste li na cesti putnike pitali, zar njihovo svjedočanstvo ne primete: ³⁰ 'Opaki je u dan nesreće pošteđen i u dan Božje jarosti veseo je.' ³¹ Al' na postupcima tko će mu predbacit' i tko će mu vratit' što je počinio? ³² A kad ga na kraju na groblje odnesu, na grobni mu humak postavljaju stražu. ³³ Lake su mu grude zemlje u dolini dok za njime ide čitavo pučanstvo. ³⁴ O, kako su vaše utjehe isprazne! Kakva su prijevara vaši odgovori!"

22

¹ Elifaz Temanac progovori tad i reče: ² "Zar Bogu koristan može biti čovjek? TÓa tko je mudar, sebi samom koristi. ³ Zar je Svesilnom milost što si pravedan i zar mu je dobit što si neporočan? ⁴ Ili te zbog tvoje pobožnosti kara i zato se hoće s tobom parničiti? ⁵ Nije l' to zbog zloće tvoje prevelike i zbog bezakonja kojim broja nema? ⁶ Od braće si brao nizašto zaloge i s golih si ljudi svlačio haljine; ⁷ ti

nisi žednoga vodom napojio, uskraćivao si kruh izgladnjelima; ⁸ otimao si od siromaha zemlju da bi na njoj svog nastanio ljubimca; ⁹ puštao si praznih ruku udovice i siročadi si satirao ruku. ¹⁰ Eto zašto tebe mreže sad sapinju, zašto te strahovi muče iznenadni. ¹¹ Svjetlost ti mrak posta i ništa ne vidiš, vode su duboke tebe potopile. ¹² Zar Bog nije u visini nebeskoj i zar zvijezdama tjeme on ne vidi? ¹³ Ali ti kažeš: 'Što Bog može znati? Kroz oblak tmasti zar što razabire? ¹⁴ Oblaci pogled njegov zaklanjaju, i rubom kruga on hoda nebeskog.' ¹⁵ TÓa kaniš li se drevnog držat' puta kojim su išli ljudi nepravedni? ¹⁶ Prije vremena nestadoše oni, bujica im je temelje raznijela. ¹⁷ Zborahu Bogu: 'Nas se ti ostavi! Što nam Svesilni učiniti može?' ¹⁸ A on im je dom punio dobrima makar do njega ne držahu ništa. ¹⁹ Videć' im propast, klikću pravednici, neporočni se njima izruguju: ²⁰ 'Gle, propadoše protivnici naši, što od njih osta, vatra im proždrije!' ²¹ S Bogom ti se sprijatelji i pomiri, i vraćena će ti opet biti sreća. ²² Ded prihvati Zakon iz njegovih usta, u srce svoje riječ njegovu usadi. ²³ Ako se raskajan vratiš Svesilnome i nepravdu iz svog šatora odstraniš, ²⁴ tad ćeš odbaciti zlato u prašinu i ofirsko blago u šljunak potočni. ²⁵ Svesilni će postat' tvoje suho zlato, on će biti tvoje gomile srebrene. ²⁶ Da, Svesilni bit će tvoje radovanje, i lice ćeš k Bogu dizati slobodno. ²⁷ Molit ćeš mu se, i uslišat će tebe, ispunit ćeš što si mu zavjetovao. ²⁸ Što god poduzeo, sve će ti uspjeti, i putove će

ti obasjavat' svjetlost. ²⁹ Jer, on ponizuje ponos oholima, dok u pomoć smjernim očima pritiže. ³⁰ Iz nevolje on izbavlja nevinoga; i tebe će spasit' tvoje čiste ruke.”

23

¹ Job progovori i reče: ² “Zar mi je i danas tužaljka buntovna? Teška mu ruka iz mene vapaj budi: ³ o, kada bih znao kako ću ga naći, do njegova kako doprijeti prijestolja, ⁴ pred njim parnicu bih svoju razložio, iz mojih bi usta navrli dokazi. ⁵ Rad bih znati što bi meni odvratio i razumjeti riječ što bi je rekao! ⁶ Zar mu treba snage velike za raspru? Ne, dosta bi bilo da me on sasluša. ⁷ U protivniku bi vidio pravedna, i parnica moja tad bi pobijedila. ⁸ Na istok krenem li, naći ga ne mogu; pođem li na zapad, ne razabirem ga. ⁹ Ištem na sjeveru, al' ga ne opažam; nevidljiv je ako se k jugu okrenem. ¹⁰ Pa ipak, on dobro zna put kojim kročim! Neka me kuša: čist k'o zlato ću izići! ¹¹ Noga mi se stopa njegovih držala, putem sam njegovim išao ne skrećuć'; ¹² slušao sam nalog njegovih usana, pohраниh mu riječi u grudima svojim. ¹³ Al' htjedne li štogod, tko će ga odvratit'? Što zaželi dušom, to će ispuniti. ¹⁴ Izvršit će što je dosudio meni, kao i sve drugo što je odlučio! ¹⁵ Zbog toga pred njime sav ustravljen ja sam, i što više mislim, jače strah me hvata. ¹⁶ U komade Bog mi je srce smrvio, užasom me svega prožeo Svesilni, ¹⁷ premda nisam ni u tminama propao, ni u mraku što je lice moje zastro.

24

¹ Zašto Svesilni ne promatra vremena, a dane njegove ne vide mu vjernici? ² Bezbožnici pomiču granice, otimaju stado i pasu ga. ³ Sirotama odvođe magarca, udovi u zalog vola dižu. ⁴ Siromahe tjeraju sa puta; skrivaju se ubogari zemlje. ⁵ K'o magarci divlji u pustinji zarana idu da plijen ugrabe: pustinja im hrani mališane. ⁶ Po tuđem polju oni pabirče, paljetkuju vinograd opakog. ⁷ Goli noće, nemaju haljine, ni pokrivača protiv studeni. ⁸ Oni kisnu na planinskom pljusku; bez skloništa uz hrid se zbijaju. ⁹ Otkidaju od sise sirotu, ubogom u zalog dijete grabe. ¹⁰ Goli hode, nemaju haljina; izgladnjeli, tuđe snoplje nose. ¹¹ Oni mlina za ulje nemaju; ožednjeli, gaze u kacama. ¹² Samrtnici hropću iz gradova, ranjenici u pomoć zazivlju. Al' na sve to Bog se oglašuje. ¹³ Ima onih koji mrze svjetlost: ne priznaju njezinih putova niti se staza drže njezinih. ¹⁴ Za mraka se diže ubojica, kolje ubogog i siromaha. U gluhoj se noći lopov skiće [16a] i u tmuni provaljuje kuće. ¹⁵ Sumrak žudi oko preljubnika: 'Nitko me vidjet neće', kaže on i zastire velom svoje lice. ¹⁶ [16b] Za vidjela oni se skrivaju, oni neće da za svjetlost znaju. ¹⁷ Zora im je kao sjena smrtna: kad zarudi, silan strah ih hvata. ¹⁸ Prije nego svane, on već hitro bježi kloneći se puta preko vinograda. Njegova su dobra prokleta u zemlji. ¹⁹ K'o što vrućina i žega snijeg upija, tako i Podzemlje proždire grešnike. ²⁰ Zaboravilo ga krilo što ga rodi, ime se njegovo

više ne spominje: poput stabla zgromljena je opaćina. ²¹ Ženu nerotkinju on je zlostavljao, udovici nije učinio dobra. ²² Al' Onaj što snažno hvata nasilnike, ustaje, a njima sva se nada gasi. ²³ Dade mu sigurnost, i on se pouzda; okom je njegove nadzirao staze. ²⁴ Dignu se za kratko, a onda nestanu, ruše se i kao svi drugi istrunu, posječeni kao glave klasovima.” ²⁵ Nije li tako? Tko će me u laž utjerat'? Tko moje riječi poništiti može?”

25

¹ Bildad iz Šuaha progovori tad i reče: ² “Gospodstvo i strah u njegovoj su ruci i on stvara mir u svojim visinama. ³ Zar se njemu čete izbrojiti mogu i svjetlo njegovo nad kim ne izlazi? ⁴ Pa kako da čovjek prav bude pred Bogom i od žene rođen kako da čist bude? ⁵ Eto, i mjesec pred njime sjaj svoj gubi, njegovim očima zvijezde nisu čiste. ⁶ Što reći onda o čovjeku, tom crvu, o sinu čovjekovu, crviću jadnom?”

26

¹ Job progovori i reče: ² “Kako dobro znadeš pomoći nemoćnom i mišicu iznemoglu poduprijeti! ³ Kako dobar savjet daješ neukome; baš si preveliku mudrost pokazao. ⁴ Kome li si ove uputio riječi i koji duh je iz tebe govorio?” ⁵ Pred Bogom mrtvi pod zemljom dolje strepe, vode morske dršću i nemani njine. ⁶ Pred njegovim okom otkriven zja Šeol i bezdan smrti nema vela na sebi. ⁷ On povrh praznine Sjever razapinje,

on drži zemlju o ništa obješenu. ⁸ On zatvara vodu u svoje oblake, a oblaci se pod njome ne prodiru. ⁹ On zastire puno lice mjesечеvo razastirući svoj oblak preko njega. ¹⁰ On je na vodi označio kružnicu gdje prestaje svjetlost i tmine počinju. ¹¹ Svodu se nebeskom potresu stupovi i premru od straha kada on zaprijeti. ¹² Svojom je snagom on ukrotio more i neman Rahaba smrvio mudročću. ¹³ Nebesa je svojim razbistrio dahom, a ruka mu je brzu zmiju probola. ¹⁴ Sve to samo djelić je djela njegovih, od kojih tek slabu jeku mi čujemo. Ali tko će shvatit' grom njegove moći?"

27

¹ Job nastavi svoju besjedu i reče: ² "Živoga mi Boga što mi pravdu krati i Svesilnog koji dušu mi zagorča: ³ sve dok duha moga bude još u meni, dok mi dah Božji u nosnicama bude, ⁴ usne moje neće izustiti zloću niti će laž kakva doći na moj jezik. ⁵ Daleko od mene da vam dadem pravo, nedužnost svoju do zadnjeg daha branim. ⁶ Pravde svoje ja se držim, ne puštam je; zbog mojih me dana srce korit' neće. ⁷ Neka mi dušmana kob opakog snađe, a mog protivnika udes bezbožnikov! ⁸ Čemu se nadati može kad vapije i kada uzdiže k Bogu dušu svoju? ⁹ Hoće li čuti Bog njegove krikove kada se na njega obori nevolja? ¹⁰ Zar će se radovat' on u Svesilnome, zar će Boga svakog časa zazivati? ¹¹ Ali Božju ruku ja ću vam pokazat' i neću vam sakrit namjere Svesilnog. ¹² Eto, sve ste sami mogli

to vidjeti, što se onda u ispraznosti gubite?”
¹³ “Ovu sudbu Bog dosuđuje opakom, ovo baštini silnik od Svemogućeg. ¹⁴ Ima li sinova mnogo, mač ih čeka, a porod mu neće imat' dosta kruha. ¹⁵ Smrt će sahranit' preživjele njegove i udovice ih oplakivat neće. ¹⁶ Ako i srebra k'o praha nagomila, ako i nakupi haljina k'o blata, ¹⁷ nek' ih skuplja, odjenut će ih pravednik, ljudi će nedužni podijeliti srebro. ¹⁸ Od paučine je kuću sagradio, kolibicu kakvu sebi diže čuvar: ¹⁹ bogat je legao, al' po posljednji put; kad oči otvori, ničeg više nema. ²⁰ Usred bijela dana strava ga spopada, noću ga oluja zgrabi i odnese. ²¹ Istočni ga vjetar digno i odvuče, daleko ga baca od njegovog mjesta. ²² Bez milosti njime vitla on posvuda, dok mu ovaj kuša umaći iz ruke. ²³ Rukama plješću nad njegovom propašću i zvižde na njega kamo god došao.

28

¹ “Da, srebro ima svoja nalazišta, a zlato mjesta gdje se pročišćava. ² Ruda željezna iz zemlje se vadi, a iz rudače rastaljene bakar. ³ Ljudi tami postavljaju granice i kopaju do najvećih dubina za kamenom u mraku zakopanim. ⁴ Čeljad iz tuđine rovove dube do kojih ljudska ne dopire noga, visi njišuć' se, daleko od ljudi. ⁵ Krilo zemlje iz kojeg kruh nam niče kao od vatre sve je razrovano. ⁶ Stijene njene safira su skrovišta, prašina zlatna krije se u njima. ⁷ Tih putova ne znaju grabljivice, jastrebovo ih oko ne opaža. ⁸ Zvijeri divlje njima nisu kročile niti je kada

lav njima prošao. ⁹ Ali na kamen diže čovjek ruku te iz korijena prevraća planine. ¹⁰ U kamenu prokopava prolaze, oko mu sve dragocjeno opaža. ¹¹ Žilama vode on tok zaustavlja; stvari skrivene nosi na vidjelo. ¹² Ali otkuda nam Mudrost dolazi? Na kojemu mjestu Razum prebiva? ¹³ Čovjek njezina ne poznaje puta, u zemlji živih nisu je otkrili. ¹⁴ Bezdan govori: 'U meni je nema!' a more: 'Ne nalazi se kod mene!' ¹⁵ Zlatom se čistim kupiti ne može, ni cijenu njenu srebrom odmjeriti; ¹⁶ ne mjeri se ona zlatom ofirskim, ni oniksom skupim pa ni safirom. ¹⁷ Sa zlatom, staklom ne poređuje se, nit' se daje za sud od suha zlata. ¹⁸ Čemu spominjat' prozirac, koralje, bolje je steći Mudrost no biserje. ¹⁹ Što je prema njoj topaz etiopski? Ni čistim zlatom ne procjenjuje se. ²⁰ Ali otkuda nam Mudrost dolazi? Na kojemu mjestu Razum prebiva? ²¹ Sakrivena je očima svih živih; ona izmiče pticama nebeskim. ²² Propast paklena i Smrt izjavljuju: 'Za slavu njenu mi smo samo čuli.' ²³ Jedino je Bog put njen proniknuo, on jedini znade gdje se nalazi. ²⁴ Jer pogledom granice zemlje hvata i opaža sve pod svodom nebeskim. ²⁵ Kad htjede vjetru odredit težinu i mjerilom svu vodu izmjeriti, ²⁶ kad je zakone daždu nametnuo i oblacima gromovnim putove, ²⁷ tad ju je vidio te izmjerio, učvrstio i do dna ispitaao. ²⁸ A potom je rekao čovjeku: Strah Gospodnji - eto što je mudrost; 'Zla se kloni' - to ti je razumnost."

29

¹ Job nastavi svoju besjedu i reče: ² “O, da mi je prošle proživjet' mjesece, dane one kad je Bog nada mnogom bdio, ³ kad mi je nad glavom njegov sjao žižak a kroz mrak me svjetlo njegovo vodilo, ⁴ kao u dane mojih zrelih jeseni kad s mojim stanom Bog prijateljevaše, ⁵ kada uz mene još bijaše Svesilni i moji me okruživahu dječaci, ⁶ kada mi se noge u mlijeku kupahu, a potokom ulja ključaše mi kamen! ⁷ Kada sam na vrata gradska izlazio i svoju stolicu postavljao na trg, ⁸ vidjevši me, sklanjali bi se mladići, starci bi ustavši stojeći ostali. ⁹ Razgovor bi prekidali uglednici i usta bi svoja rukom zatvarali. ¹⁰ Glavarima glas bi sasvim utihnuo, za nepce bi im se zalijepio jezik. ¹¹ Tko god me slušao, blaženim me zvao, hvalilo me oko kad bi me vidjelo. ¹² Jer, izbavljah bijednog kada je kukao i sirotu ostavljenu bez pomoći. ¹³ Na meni bješe blagoslov izgubljenih, srcu udovice ja veselje vraćah. ¹⁴ Pravdom se ja kao haljinom odjenuh, nepristranost bje mi plaštem i povezom. ¹⁵ Bje očii slijepcu i bje noge bogalju, ¹⁶ otac ubogima, zastupnik strancima. ¹⁷ Kršio sam zube čovjeku opaku, plijen sam čupao iz njegovih čeljusti. ¹⁸ Govorah: 'U svom ću izdahnuti gnijezdu, k'o palma, bezbrojne proživjevši dane.' ¹⁹ Korijenje se moje sve do vode pruža, na granama mojim odmara se rosa. ²⁰ Pomlađivat će se svagda slava moja i luk će mi se obnavljati u ruci.' ²¹ Slušali su željno što ću im kazati i šutjeli da od mene savjet čuju. ²² Na riječi mi ne bi ništa

dometali i besjede su mi daždile po njima. ²³ Za mnogom žudjeli su oni k'o za kišom, otvarali usta k'o za pljuskom ljetnim. ²⁴ Osmijeh moj bijaše njima ohrabrenje; pazili su na vedrinu moga lica. ²⁵ Njima ja sam izabirao putove, kao poglavar ja sam ih predvodio, kao kralj među svojim kad je četama kao onaj koji tješi ojađene.

30

¹ “A sada, gle, podruguju se mnome ljudi po ljetima mlađi od mene kojih oce ne bih bio metnuo ni s ovčarskim psima stada svojega. ² Ta što će mi jakost ruku njihovih kad im muževna ponestane snaga ispijena glađu i oskudicom. ³ Glodali su u pustinji korijenje i čestar opustjelih ruševina. ⁴ Lobodu su i s grmlja lišće brali, kao kruh jeli korijenje žukino. ⁵ Od društva ljudskog oni su prognani, za njima viču k'o za lopovima. ⁶ Živjeli su po strašnim jarugama, po spiljama i u raspuklinama. ⁷ Urlik im se iz šikarja dizao; po trnjacima ležahu stisnuti. ⁸ Sinovi bezvrijednih, soj bezimenih, bičevima su iz zemlje prognani. ⁹ Rugalicom sam postao takvima i njima sada služim kao priča! ¹⁰ Gnušaju me se i bježe od mene, ne ustežu se pljunut' mi u lice. ¹¹ I jer On luk mi slomi i satrije me, iz usta svojih izbaciše uzdu. ¹² S desne moje strane rulja ustaje, noge moje u bijeg oni tjeraju, put propasti prema meni nasiplju. ¹³ Stazu mi ruše da bi me satri, napadaju i ne brani im nitko, ¹⁴ prolomom oni širokim naviru i kotrljaju se poput oluje. ¹⁵ Strahote sve se okreću na mene, mojeg ugleda

kao vjetra nesta, poput oblaka iščeznu spasenje.
¹⁶ Duša se moja rasipa u meni, dani nevolje na me se srušili. ¹⁷ Noću probada bolest kosti moje, ne počivaju boli što me glođu. ¹⁸ Muka mi je i halju nagrdila i stegla me k'o ovratnik odjeće. ¹⁹ U blato me je oborila dolje, gle, postao sam k'o prah i pepeo. ²⁰ K Tebi vičem, al' Ti ne odgovaraš; pred Tobom stojim, al' Ti i ne mariš. ²¹ Prema meni postao si okrutan; rukom preteškom na me se obaraš. ²² U vihor me dižeš, nosiš me njime, u vrtlogu me olujnom kovitlaš. ²³ Da, znadem da si me smrti predao, saborištu zajedničkom svih živih. ²⁴ Al' ne pruža li ruku utopljenik, ne viče li kad padne u nevolju? ²⁵ Ne zaplakah li nad nevoljnicima, ne sažalje mi duša siromaha? ²⁶ Sreći se nadah, a dođe nesreća; svjetlost čekah, a gle, zavi me tama. ²⁷ Utroba vri u meni bez prestanka, svaki dan nove patnje mi donosi. ²⁸ Smrknut idem, al' nitko me ne tješi; ustajem u zboru - da bih kriknuo. ²⁹ Sa šakalima sam se zbratimio i nojevima postao sam drugom. ³⁰ Na meni sva je koža pocrnjela, i kosti mi je sažgala ognjica. ³¹ Tužaljka mi je ugodila harfu, svirala mi glas narikača ima.

31

¹ Sa svojim očima savez sam sklopio da pogledat neću nijednu djevicu. ² A što mi je Bog odozgo dosudio, kakva mi je baština od Svesilnoga? ³ TÓa nije li nesreća za opakoga, a nevolja za one koji zlo čine? ⁴ Ne proniče li on sve moje putove, ne prebraja li on sve moje

korake? ⁵ Zar sam ikad u društvu laži hodio, zar mi je noga k prijevari hitjela? ⁶ Nek' me na ispravnoj mjeri Bog izmjeri pa će uvidjeti neporočnost moju! ⁷ Ako mi je korak s puta kad zašao, ako mi se srce za okom povelu, ako mi je ljaga ruke okaljala, ⁸ neka drugi jede što sam posijao, neka sve moje iskorijene izdanke! ⁹ Ako mi zavede srce žena neka, ako za vratima svog bližnjeg kad vrebah, ¹⁰ neka moja žena drugom mlin okreće, neka s drugim svoju podijeli postelju! ¹¹ Djelo bestidno time bih počinio, zločin kojem pravda treba da presudi, ¹² užego vatru što žeže do Propasti i što bi svu moju sažgala ljetinu. ¹³ Ako kada prezreh pravo sluge svoga il' služavke, sa mnogom kad su se parbili, ¹⁴ što ću učiniti kada Bog ustane? Što ću odvratit' kad račun zatraži? ¹⁵ Zar nas oba on ne stvori u utrobi i jednako sazda u krilu majčinu? ¹⁶ Ogluših li se na molbe siromaha ili rasplakah oči udovičine? ¹⁷ Jesam li kada sam svoj jeo zalogaj a da ga nisam sa sirotom dijelio? ¹⁸ TÓa od mladosti k'o otac sam mu bio, vodio sam ga od krila materina! ¹⁹ Zar sam beskućnika vidio bez odjeće ili siromaha kog bez pokrivača ²⁰ a da mu bedra ne blagosloviše mene kad se runom mojih ovaca ogrija? ²¹ Ako sam ruku na nevina podigao znajuć' da mi je na vratima branitelj, ²² nek' se rame moje od pleća odvali i neka mi ruka od lakta otpadne! ²³ Jer strahote Božje na mene bi pale, njegovu ne bih odolilo veličanstvu. ²⁴ Zar sam u zlato pouzdanje stavio i rekao zlatu: 'Sigurnosti moja!' ²⁵ Zar

sam se veliku blagu radovao, bogatstvima koja su mi stekle ruke? ²⁶ Zar se, gledajući sunce kako blista i kako mjesec sjajni nebom putuje, ²⁷ moje srce dalo potajno zavesti da bih rukom njima poljubac poslao? ²⁸ Grijech bi to bio što za sudom vapije, jer Boga višnjega bih se odrekao. ²⁹ Zar se obradovah nevolji dušmana i likovah kad ga je zlo zadesilo, ³⁰ ja koji ne dadoh griješiti jeziku, proklinjući ga i želeći da umre? ³¹ Ne govorahu li ljudi mog šatora: 'TÓa koga nije on mesom nasitio'? ³² Nikad nije stranac vani noćivao, putniku sam svoja otvarao vrata. ³³ Zar sam grijehe svoje ljudima tajio, zar sam u grudima skrivao krivicu ³⁴ jer sam se plašio govorkanja mnoštva i strahovao od prezira plemenskog te sam mučao ne prelazeć' svoga praga? ³⁵ O, kad bi koga bilo da mene sasluša! Posljednju sam svoju riječ ja izrekao: na Svesilnom je sad da mi odgovori! Nek' mi optužnicu napiše protivnik, ³⁶ i ja ću je nosit' na svome ramenu, čelo ću njome k'o krunom uresit'. ³⁷ Dat ću mu račun o svojim koracima i poput kneza pred njega ću stupiti." ³⁸ Ako je na me zemlja moja vikala, ako su s njom brazde njezine plakale; ³⁹ ako sam plodove jeo ne plativši i ako sam joj ojadio ratare, ⁴⁰ [40a] neka mjesto žita po njoj niče korov, a mjesto ječma nek' posvud kukolj raste! [40b] Konac riječi Jobovih.

32

¹ Ona tri čovjeka prestadoše Jobu odgovarati, jer je on sebe smatrao nevinim. ² Nato se

rasrdi Elihu, sin Barakeelov, iz Buza, od plemena Ramova: planu gnjevom na Joba zato što je sebe držao pravednim pred Bogom; ³ a planu gnjevom i na tri njegova prijatelja jer nisu više našli ništa što bi odgovorili te su tako Boga osudili. ⁴ Dok su oni govorili s Jobom, Elihu je šutio, jer su oni bili stariji od njega. ⁵ Ali kad vidje da ona tri čovjeka nisu više imala odgovora u ustima, planu od srdžbe. ⁶ I progovorivši, Elihu, sin Barakeelov, iz Buza, reče: “Po godinama svojim još mlad sam ja, a u duboku vi ste ušli starost; bojažljivo se zato ja ustezah znanje svoje pokazati pred vama. ⁷ Mišljah u sebi: 'Govorit će starost, mnoge godine pokazat će mudrost.' ⁸ Uistinu, dah neki u ljudima, duh Svesilnog mudrim čini čovjeka. ⁹ Dob poodmakla ne daje mudrosti a niti starost pravednosti uči. ¹⁰ Zato vas molim, poslušajte mene da vam i ja znanje svoje izložim. ¹¹ S pažnjom sam vaše besjede pratio i razloge sam vaše saslušao dok ste tražili što ćete kazati. ¹² Na vama moja sva bijaše pažnja, al' ne bi nikog da Joba pobije ni da mu od vas tko riječ opovrgne. ¹³ Nemojte reći: 'Na mudrost smo naišli! Bog će ga pobit jer čovjek ne može.' ¹⁴ Nije meni on besjedu upravio: odvratio mu neću vašim riječima. ¹⁵ Poraženi, otpovrgnut ne mogu, riječi zapeše u grlu njihovu. ¹⁶ Čekao sam! Al', gle, oni ne zборе. Umukoše, ni riječ više da kažu! ¹⁷ Na meni je da progovorim sada, znanje ću svoje i ja izložiti. ¹⁸ Riječi mnoge u meni naviru dok iznutra moj duh mene nagoni. ¹⁹ Gle, nutrina mi je k'o mošt zatvoren, k'o nova će se raspući

mješina. ²⁰ Da mi odlane, govorit ću stoga, otvorit ću usne i odvratit' vama. ²¹ Nijednoj strani priklonit se neću niti laskat ja namjeravam kome. ²² Laskati ja ne umijem nikako, jer smjesta bi me Tvorac moj smaknuo.

33

¹ Čuj dakle, Jobe, što ću ti kazati, prikloni uho mojim besjedama. ² Evo, usta sam svoja otvorio, a jezik riječi pod neprometom mi stvara. ³ Iskreno će ti zborit' srce moje, usne će čistu izreći istinu. ⁴ TÓa i mene je duh Božji stvorio, dah Svesilnoga oživio mene. ⁵ Ako uzmogneš, ti me opovrgni; spremi se da se suprotstaviš meni! ⁶ Gle, kao i ti, i ja sam pred Bogom, kao i ti, od gline bjeħ načinjen; ⁷ zato ja strahom tebe motrit' neću, ruka te moja neće pritisnuti. ⁸ Dakle, na moje uši rekao si - posve sam jasno tvoje čuo riječi: ⁹ 'Nedužan sam i bez ikakva grijeha; prav sam i nema krivice na meni. ¹⁰ Al' On izlike protiv mene traži i za svojeg me drži dušmanina. ¹¹ Noge je moje u klade metnuo, nad svakim mojim on pazi korakom.' ¹² Ovdje, kažem ti, u pravu ti nisi, jer s Bogom čovjek mjerit' se ne može. ¹³ Pa zašto s njime zamećeš prepirku što ti na svaku riječ ne odgovara? ¹⁴ Bog zbori nama jednom i dva puta, al' čovjek na to pažnju ne obraća. ¹⁵ U snovima, u viđenjima noćnim, kada san dubok ovlada ljudima i na ležaju dok tvrdo snivaju, ¹⁶ tad on govori na uho čovjeku i utvarama plaši ga jezivim ¹⁷ da ga od djela njegovih odvrati, da u čovjeku obori oholost,

18 da dušu njegovu spasi od jame i život mu od puta u Podzemlje. 19 Bolešću on ga kara na ležaju kad mu se kosti tresu bez prestanka, 20 kad se kruh gadi njegovu životu i ponajbolje jelo duši njegovoj; 21 kada mu tijelo gine naočigled i vide mu se kosti ogoljele, 22 kad mu se duša približava jami a život njegov boravištu mrtvih. 23 Ako se uza nj nađe tad anđeo, posrednik jedan između tisuću, da čovjeka na dužnost opomene, 24 pa se sažali nad njim i pomoli: 'Izbavi ga da u jamu ne ide; za život njegov nađoh otkupninu! 25 Neka mu tijelo procvate mladošću, nek' se vrati u dane mladenačke!' 26 Vapije k Bogu i Bog ga usliša: radosno On ga pogleda u lice; vrati čovjeku pravednost njegovu. 27 Tada čovjek pred ljudima zapjeva: 'Griješio sam i pravo izvrtao, ali mi Bog zlom nije uzvratio. 28 On mi je dušu spasio od jame i život mi se veseli svjetlosti.' 29 Gle, sve to Bog je spreman učiniti do dva i do tri puta za čovjeka: 30 da dušu njegovu spasi od jame i da mu život svjetlošću obasja. 31 Pazi dÓe, Jobe, dobro me poslušaj; šuti, jer nisam sve još izrekao. 32 Ako riječi još imaš, odvrati mi, zbori - rado bih opravdao tebe. 33 Ako li nemaš, poslušaj me samo: pazi, rad bih te poučit' mudrosti."

34

1 Elihu nastavi svoju besjedu i reče: 2 "I vi, mudraci, čujte što ću reći, vi, ljudi umni, poslušajte mene, 3 jer uši nam prosuđuju besjede isto kao što nepce hranu kuša. 4 Zajedno ispitajmo što je pravo i razmislimo skupa što je dobro. 5 Job je

utvrdio: 'Ja sam pravedan, ali Bog meni pravdu uskraćuje. ⁶ U pravu sam, a lašcem prave mene, nasmrt prostrijeljen, a bez krivnje svoje!' ⁷ Zar gdje čovjeka ima poput Joba koji porugu pije kao vodu, ⁸ sa zlikovcima koji skupa hodi i s opakima isti dijeli put? ⁹ On tvrdi: 'Kakva korist je čovjeku od tog što Bogu ugoditi želi?' ¹⁰ Stoga me čujte, vi ljudi pametni! Od Boga zlo je veoma daleko i nepravednost od Svemogućega, ¹¹ te on čovjeku plaća po djelima, daje svakom po njegovu vladanju. ¹² Odista, Bog zla nikada ne čini, niti Svesilni kad izvrće pravo. ¹³ TÓa tko je njemu povjerio zemlju i vasioni svijet tko je stvorio? ¹⁴ Kad bi on dah svoj u se povukao, kad bi čitav svoj duh k sebi vratio, ¹⁵ sva bića bi odjednom izdahnula i u prah bi se pretvorio čovjek. ¹⁶ Ako razuma imaš, slušaj ovo, prikloni uho glasu riječi mojih. ¹⁷ Može li vladat' koji mrzi pravo? Najpravednijeg hoćeš li osudit'? - ¹⁸ Onog koji kaže kralju: 'Nitkove!' a odličniku govori: 'Zlikovče!' ¹⁹ Koji nije spram knezovima pristran i jednak mu je ubog i mogućnik, jer oni su djelo ruku njegovih? ²⁰ Zaglave za tren, usred gluhe noći: komešaju se narodi, prolaze; ni od čije ruke moćni padaju. ²¹ Jer, on nadzire pute čovjekove, pazi nad svakim njegovim korakom. ²² Nema toga mraka niti crne tmine gdje bi se mogli zlikovci sakriti. ²³ Bog nikome unaprijed ne kaže kada će na sud pred njega stupiti. ²⁴ Bez saslušanja on satire jake i stavlja druge na njihovo mjesto. ²⁵ TÓa odveć dobro poznaje im djela! Sred noći on ih obara i gazi. ²⁶ Čuškom

ih bije zbog zloće njihove na mjestu gdje ih svi vidjeti mogu. ²⁷ Jer prestadoše za njime hoditi, zanemariše putove njegove ²⁸ goneć uboge da vape do njega i potlačene da k njemu leleču. ²⁹ Al' miruje li, tko da njega gane? Zastre li lice, tko ga vidjet' može? ³⁰ Nad pucima bdi k'o i nad čovjekom da ne zavlada tko narod zavodi. ³¹ Kada bezbožnik Bogu svome kaže: 'Zavedoš me, više grijelit' neću. ³² Ne uviđam li, ti me sad pouči, i ako sam kad nepravdu činio, ubuduće ja činiti je neću!' ³³ Misliš da Bog mora njega kazniti, dok ti zamisli njegove prezireš? Al' kada ti odlučuješ, a ne ja, mudrost nam svoju istresi dÓe sada! ³⁴ Svi ljudi umni sa mnom će se složiti i svatko razuman koji čuje mene: ³⁵ Nepromišljeno Job je govorio, u riječima mu neima mudrosti. ³⁶ Stoga, nek' se Job dokraja iskuša, jer odgovara poput zlikovaca; ³⁷ a svom grijehu još pobunu domeće, među nama on plješće dlanovima i hule svoje na Boga gomila.”

35

¹ Elihu nastavi svoju besjedu i reče: ² “Zar ti misliš da pravo svoje braniš, da pravednost pred Bogom dokazuješ, ³ kada mu kažeš: 'Što ti je to važno, i ako grijehim, što ti činim time?' ⁴ Na sve to ja ću odgovorit' tebi i prijateljima tvojim ujedno. ⁵ Po nebu se obazri i promatraj! Gledaj oblake: od tebe su viši! ⁶ Ako grijehiš, što si mu uradio, prijestupom svojim što si mu zadao? ⁷ Ako si prav, što si dodao njemu i

što iz ruke tvoje on dobiva? ⁸ Opakost tvoja tebi slične pogađa i pravda tvoja čovjeku koristi. ⁹ Ali kad ispod teškog stenju jarma, kad vapiju na nasilje moćnika, ¹⁰ nitko ne kaže: 'Gdje je Bog, moj tvorac, koji noć pjesmom veselom ispunja, ¹¹ umnijim nas od zvijeri zemskih čini i mudrijima od ptica nebeskih?' ¹² Tad vapiju, al' on ne odgovara poradi oholosti zlikovaca. ¹³ Ali kako je isprazno tvrditi da Bog njihove ne čuje vapaje, da pogled na njih ne svraća Svesilni! ¹⁴ A kamoli tek kada ti govoriš: 'On ne vidi mene, parnica moja pred njime stoji, a ja na nj još čekam.' ¹⁵ Ili: 'Njegova srdžba ne kažnjava, nimalo on za prijestupe ne mari.' ¹⁶ Isprazno tada otvara Job usta i besjede gomila nerazumne."

36

¹ Elihu nastavi i reče: ² "Strpi se malo, pa ću te poučit', jer još nisam sve rekao za Boga. ³ Izdaleka ću svoje iznijet' znanje da Stvoritelja svojega opravdam. ⁴ Zaista, za laž ne znaju mi riječi, uza te je čovjek znanjem savršen. ⁵ Gle, Bog je silan, ali ne prezire, silan je snagom razuma svojega. ⁶ Opakome on živjeti ne daje, nevoljnicima pravicu pribavlja. ⁷ S pravednika on očiju ne skida, na prijestolje ih diže uz kraljeve da bi dovijeka bili uzvišeni. ⁸ Ako su negvam' oni okovani i užetima nevolje sputani, ⁹ djela njihova on im napominje, kazuje im grijeh njine oholosti. ¹⁰ Tad im otvara uho k opomeni i poziva ih da se zla okane. ¹¹ Poslušaju li te mu se pokore, dani im završavaju u sreći, u

užicima godine njihove. ¹² Ne slušaju li, od koplja umiru, zaglave, sami ne znajući kako. ¹³ A srca opaka mržnju njeguju, ne ištu pomoć kad ih on okuje; ¹⁴ u cvatu svoga dječastva umiru i venu poput hramskih milosnika. ¹⁵ Nevoljnog on bijedom njegovom spasava i u nesreći otvara mu oči: ¹⁶ izbavit će te iz ždrijela tjeskobe k prostranstvima bezgraničnim izvesti, k prepunu stolu mesa pretiloga. ¹⁷ Ako sudio nisi opakima, ako si pravo krnjio siroti, ¹⁸ nek' te obilje odsad ne zavede i nek' te dar prebogat ne iskvari. ¹⁹ Nek' ti je gavan k'o čovjek bez zlata, a čovjek jake ruke poput slaba. ²⁰ Ne goni one koji su ti tuđi da rodbinu na njino mjesto staviš. ²¹ Pazi se da u nepravdu ne skreneš, jer zbog nje snađe tebe iskušenje. ²² Gle, uzvišen je Bog u svojoj snazi! Zar učitelja ima poput njega? ²³ Tko je njemu put njegov odredio? Tko će mu reći: 'Radio si krivo'? ²⁴ Spomeni se veličati mu djelo što ga pjesmama ljudi opjevaše. ²⁵ S udivljenjem svijet čitav ga promatra, divi se čovjek, pa ma izdaleka. ²⁶ Veći je Bog no što pojmit' možemo, nedokučiv je broj ljeta njegovih! ²⁷ U visini on skuplja kapi vode te dažd u paru i maglu pretvara. ²⁸ Pljuskovi tada pljušte iz oblaka, po mnoštvu ljudskom dažde obilato. ³¹ Pomoću njih on podiže narode, u izobilju hranom ih dariva. ²⁹ Tko li će shvatit' širenje oblaka, tutnjavu strašnu njegovih šatora? ³⁰ Gle, on nad sobom razastire svjetlost i dno morsko on vodama pokriva. ³² On munju drži objema rukama i kazuje joj kamo će zgoditi. ³³ Glasom

gromovnim sebe navješćuje, stiže s gnjevom da zgromi opačinu.

37

¹ Da, od toga i moje srce drhti i s mjesta svoga iskočiti hoće. ² Čujte, čujte gromor glasa njegova, tutnjavu što mu iz usta izlazi. ³ Gle, munja lijeće preko cijelog neba - i sijevne blijesak s kraja na kraj zemlje - ⁴ iza nje silan jedan glas se ori: to On gromori glasom veličajnim. Munje mu lete, nitko ih ne priječi, tek što mu je glas jednom odjeknuo. ⁵ Da, Bog gromori glasom veličajnim, djela velebna, neshvatljiva stvara. ⁶ Kad snijegu kaže: 'Zasniježi po zemlji!' i pljuskovima: 'Zapljuštite silno!' ⁷ svakom čovjeku zapečati ruke da svi njegovo upoznaju djelo. ⁸ U brlog se tad zvijeri sve uvuku i na svojem se šćućure ležaju. ⁹ S južne se strane podiže oluja, a studen vjetri sjeverni donose. ¹⁰ Već led od daha Božjega nastaje i vodena se kruti površina. ¹¹ I opet vodom puni on oblake, i sijevat' stanu oblaci munjama; ¹² kruže posvuda po volji njegovoj, što im naloži, to će izvršiti na licu cijelog kruga zemaljskoga. ¹³ Šalje ih - ili da kazni narode, ili da ih milosrdem obdari. ¹⁴ Poslušaj ovo, Jobe, umiri se i promotri djela Božja čudesna. ¹⁵ Znaš li kako Bog njima zapovijeda, kako munju iz oblaka svog pušta? ¹⁶ Znaš li o čem vise gore oblaci? Čudesna to su znanja savršenog. ¹⁷ Kako ti gore od žege haljine u južnom vjetru kad zemlja obamre? ¹⁸ Zar si nebesa s njim ti razapeo, čvrsta poput

ogledala livenog? ¹⁹ DÓe naputi me što da mu kažemo: zbog tmine se ne snalazimo više. ²⁰ Zar ćeš mu reći: 'Hoću govoriti'? Ili na propast vlastitu pristati? ²¹ Tko, dakle, može u svjetlost gledati na nebesima što se sja blistavo kada oblake rastjeraju vjetri? ²² Sa sjevera k'o zlato je bljesnulo: veličanstvom strašnim Bog se odjenu! ²³ Da, Svesilnog doseći ne možemo, neizmjeran je u moći i sudu, velik u pravdi, nikog on ne tlači. ²⁴ Zato ljudi svi neka ga se boje! Na mudrost oholu on i ne gleda!"

38

¹ Nato Jahve odgovori Jobu iz oluje i reče: ² "Tko je taj koji riječima bezumnim zamračuje božanski promisao? ³ Bokove svoje opaši k'o junak: ja ću te pitat', a ti me pouči. ⁴ Gdje si bio kad zemlju utemeljih? Kazuj, ako ti je znanje sigurno. ⁵ Znaš li tko joj je mjere odredio i nad njom uže mjerničko napeo? ⁶ Na čemu joj počivaju temelji? Tko joj postavi kamen ugaoni ⁷ dok su klicale zvijezde jutarnje i Božji uzvikivali dvorjani? ⁸ Tko li zatvori more vratnicama kad je navrlo iz krila majčina; ⁹ kad ga oblakom k'o haljom odjenuh i k'o pelenam' ovih maglom gustom; ¹⁰ kad sam njegovu odredio među, vrata stavio sa prijevornicama? ¹¹ Dotle, ne dalje, rekao sam njemu, tu nek' se lomi ponos tvog valovlja! ¹² Zar si ikad zapovjedio jutru, zar si kazao zori mjesto njeno, ¹³ da poduhvati zemlju za rubove i da iz nje sve bezbožnike strese; ¹⁴ da je pretvori u glinu pečatnu i oboji je k'o

kakvu haljinu. ¹⁵ Ona uzima svjetlost zlikovcima i pesnicu im lomi uzdignutu. ¹⁶ Zar si ti prodro do izvora morskih, po dnu bezdana zar si kad hodio? ¹⁷ Zar su ti vrata smrti pokazali; vidje li dveri kraja mrtvih sjena? ¹⁸ Zar si prostranstvo zemlje uočio? Govori, ako ti je znano sve to. ¹⁹ Koji putovi u dom svjetla vode, na kojem mjestu prebivaju tmine, ²⁰ da ih odvedeš u njine krajeve, da im put k stanu njihovu pokažeš? ²¹ Ti znadeš to, tÓa davno ti se rodi, tvojih dana broj veoma je velik! ²² Zar si stigao do riznica snijega i zar si tuče spremišta vidio ²³ što ih pričuvah za dane nevolje, za vrijeme boja krvava i rata? ²⁴ Kojim li se putem dijeli munja kada iskre po svoj zemlji prosipa? ²⁵ Tko li je jaz iskopao povodnju, tko prokrčio pute grmljavini ²⁶ da bi daždjelo na kraj nenastanjen, na pustinju gdje žive duše nema, ²⁷ da bi neplodnu napojio pustoš, da bi u stepi trava izniknula? ²⁸ Ima li kiša svoga roditelja? Tko je taj koji kapi rose rađa? ²⁹ Iz čijeg li mraz izlazi krila, tko slanu stvara što s nebesa pada? ³⁰ Kako čvrсну vode poput kamena i led se hvata površja bezdana? ³¹ Možeš li lancem vezati Vlašice i razdriješiti spone Orionu, ³² u pravo vrijeme izvesti Danicu, vodit' Medvjeda s njegovim mladima? ³³ Zar poznaješ ti zakone nebeske pa da njima moć na zemlji dodijeliš? ³⁴ Zar doviknuti možeš oblacima pa da pljuskovi tebe poslušaju? ³⁵ Zar na zapovijed tvoju munje lijeću i tebi zar se odazivlju: 'Evo nas'? ³⁶ Tko je mudrost darovao ibisu, tko li je pamet ulio u pijetla? ³⁷ Tko to

mudro prebrojava oblake i tko nebeske izlijeva mjevove ³⁸ dok se zemlja u tijesto ne zgusne i dok se grude njezine ne slijepe? ³⁹ Zar ćeš ti plijen uloviti lavici ili ćeš glad utažit' lavićima ⁴⁰ na leglu svojem dok gladni čekaju i vrebaju na žrtvu iz zaklona? ⁴¹ Tko hranu gavranovima pribavlja kad Bogu ptići njegovi cijuću i naokolo oblijeću bez hrane?

39

¹ Znaš li kako se legu divokoze? Vidje li kako se mlade košute? ² Izbroji li koliko nose mjeseci, znaš li u koje doba se omlade? ³ Sagnuvši se, polegu lanad svoju i breme usred pustinje odlažu, ⁴ a kad im porod ojača, poraste, ostave ga i ne vraćaju mu se. ⁵ Tko daje divljem magarcu slobodu i tko to oglav skinu njemu s glave? ⁶ U zavičaj mu dadoh ja pustinju i polja slana da ondje živi. ⁷ Buci gradova on se podruguje i ne sluša goničevih povika. ⁸ Luta brdima, svojim pašnjacima, u potrazi za zeleni svakakvom. ⁹ Možeš li slugom učinit' bivola, zadržat' ga noć jednu za jaslama? ¹⁰ Možeš li njega za brazdu prikovat' da ralo vuče po docima tvojim? ¹¹ Možeš li se osloniti na njega jer je njegova snaga prevelika i prepustit' mu težak svoj posao? ¹² Misliš li tebi da će se vratiti i na gumno ti dotjerati žito? ¹³ Krilima svojim noj trepće radosno, iako krila oskudnih i perja. ¹⁴ On svoja jaja na zemlji ostavlja, povjerava ih pijesku da ih grije, ¹⁵ ne mareć' što ih zgazit' može noga ili nekakva divlja zvijer zgnječiti. ¹⁶ S

nojićima k'o s tuđima postupa; što mu je trud zaludu, on ne mari. ¹⁷ Jer Bog je njega lišio pameti, nije mu dao nikakva razbora. ¹⁸ Ali kada na let krila raširi, tada se ruga konju i konjaniku. ¹⁹ Zar si ti konja obdario snagom zar si mu ti vrat grivom ukrasio? ²⁰ Zar ti činiš da skače k'o skakavac, da u strah svakog nagoni hrzanjem? ²¹ Kopitom zemlju veselo raskapa, neustrašivo srlja na oružje. ²² Strahu se ruga, ničeg se ne boji, ni pred mačem uzmaknuti neće. ²³ Na sapima mu zvekeće tobolac, koplje sijeva i ubojna sulica. ²⁴ Bijesan i nestrpljiv guta prostore; kad rog zaszvira, tko će ga zadržat': ²⁵ na svaki zvuk roga on zarže: Ha! Izdaleka on ljuti boj već njuši, viku bojnu i poklič vojskovođa. ²⁶ Zar po promislu tvojem lijeće soko i prema jugu krila svoja širi? ²⁷ Zar se na nalog tvoj diže orao i vrh timora gnijezdo sebi vije? ²⁸ Na litici on stanuje i noćÄi, na grebenima vrleti visokih. ²⁹ Odatle na plijen netremice vreba, oči njegove vide nadaleko. ³⁰ Krvlju se hrane njegovi orlići; gdje je ubijenih, tamo je i on."

40

¹ I Jahve se obrati Jobu i reče mu: ² "Zar će se s Jakim preti još kudilac? Tužitelj Božji nek' sam odgovori!" ³ A Job odgovori Jahvi i reče: ⁴ "Odveć sam malen: što da odgovorim? Rukom ću svoja zatisnuti usta. ⁵ Riječ rekoh - neću više započeti; rekoh dvije - al' neću nastaviti." ⁶ Nato Jahve odgovori Jobu iz oluje i reče: ⁷ "Bokove svoje opaši k'o junak, ja ću

te pitat', a ti me pouči. ⁸ Zar bi i moj sud pogaziti htio, okrivio me da sebe opravdaš? ⁹ Zar ti mišica snagu Božju ima, zar glasom grmjet' možeš poput njega? ¹⁰ Ogrni se sjajem i veličanstvom, dostojanstvom se odjeni i slavom. ¹¹ Plani dÓe bijesom ognja jarosnoga, pogledom jednim snizi oholnika. ¹² Ponositoga pogledaj, slomi ga, na mjestu satri svakoga zlikovca. ¹³ U zemlju sve njih zajedno zakopaj, u mračnu ih pozatvaraj tamnicu. ¹⁴ Tada ću i ja tebi odat' hvalu što si se svojom desnicom spasio. ¹⁵ A sada, dÓe promotri Behemota! Travom se hrani poput govečeta, ¹⁶ u bedrima je, gle, snaga njegova, a krepkost mu u mišićju trbušnom. ¹⁷ Poput cedra rep podignut ukruti, sva su mu stegna ispreplele žile. ¹⁸ Mjedene cijevi kosti su njegove, zglobovi mu od željeza kvrge. ¹⁹ Prvenac on je Božjega stvaranja; mačem ga je naoružao tvorac. ²⁰ Gore mu danak u hrani donose i sve zvijerje što po njima se igra. ²¹ Pod lotosom on zavaljen počiva, guštik močvarni i glib kriju ga. ²² Sjenu mu pravi lotosovo lišće, pod vrbama on hladauje potočnim. ²³ Nabuja li rijeka, on ne strahuje: nimalo njega ne bi zabrinulo da mu u žvale i sav Jordan jurne. ²⁴ Tko bi za oči uhvatio njega i tko bi mu nos sulicom probio? ²⁵ Zar loviš Levijatana udicom? Zar ćeš mu jezik zažvalit' užetom? ²⁶ Zar mu nozdrve trskom probost' možeš ili mu kukom probiti vilicu? ²⁷ Hoće li te on preklinjat' za milost, hoće li s tobom blago govoriti? ²⁸ I zar će s tobom savez on sklopiti da sveg života tebi sluga bude? ²⁹ Hoćeš li se s njim k'o s pticom poigrat' i

vezat' ga da kćeri razveseliš? ³⁰ Hoće li se za nj cjenkati ribari, među sobom podijelit' ga trgovci? ³¹ Možeš li kopljem njemu kožu izbost ili glavu mu probiti ostima? ³² Podigni de ruku svoju na njega: za boj se spremi - bit će ti posljednji!

41

¹ Zalud je nadu u njega gojiti, na pogled njegov čovjek već pogiba. ² Junaka nema da njega razdraži, tko će mu se u lice suprotstaviti? ³ Tko se sukobi s njim i živ ostade? Pod nebesima tog čovjeka nema! ⁴ Prešutjet neću njegove udove, ni silnu snagu, ni ljepotu stasa. ⁵ Tko mu smije razodjenut' odjeću, tko li kroz dvostruk prodrijeti mu oklop? ⁶ Tko će mu ralje rastvoriti' dvokrilne kad strah vlada oko zubi njegovih? ⁷ Hrbat mu je od ljuskavih štitova, zapečaćenih pečatom kamenim. ⁸ Jedni uz druge tako se sljubiše da među njima dah ne bi prošao. ⁹ Tako su čvrsto slijepljeni zajedno: priljubljeni, razdvojiti' se ne mogu. ¹⁰ Kad kihne, svjetlost iz njega zapršti, poput zorinih vjeđa oči su mu. ¹¹ Zublje plamsaju iz njegovih ralja, iskre ognjene iz njih se prosiplju. ¹² Iz nozdrva mu sukljaju dimovi kao iz kotla što kipi na vatri. ¹³ Dah bi njegov zapalio ugljevlje, jer mu iz ralja plamenovi suču. ¹⁴ U šiji leži sva snaga njegova, a ispred njega užas se prostire. ¹⁵ Kad se ispravi, zastrepe valovi i prema morskoj uzmiču pučini. ¹⁶ Poput pećine srce mu je tvrdo, poput mlinskoga kamena otporno. ¹⁷ Pregibi tusta mesa srasli su mu, čvrsti su kao da su saliveni. ¹⁸ Zgodi li ga mač, od njega se odbije, tako i

koplje, sulica i strijela. ¹⁹ Poput slame je za njega željezo, mjed je k'o drvo iscrvotočeno. ²⁰ On ne uzmiče od strelice s luka, stijenje iz pračke na nj k'o pljeva pada. ²¹ K'o slamčica je toljaga za njega, koplju se smije kad zazviždi nad njim. ²² Crepovlje oštro ima na trbuhu i blato njime ore k'o drljačom. ²³ Pod njim vrtlog sav k'o lonac uskipi, uspjeni more k'o pomast u kotlu. ²⁴ Za sobom svijetlu ostavlja on brazdu, regbi, bijelo runo bezdan prekriva. ²⁵ Ništa slično na zemlji ne postoji i niti je tko tako neustrašiv. ²⁶ I na najviše on s visoka gleda, kralj je svakome, i najponosnijim.”

42

¹ A Job ovako odgovori Jahvi: ² “Ja znadem, moć je tvoja bezgranična: što god naumiš, to izvesti možeš. ³ Tko je taj koji riječima bezumnim zamračuje božanski promisao? Govorah stoga, ali ne razumjeh, o čudesima meni neshvatljivim. ⁴ O, poslušaj me, pusti me da zborim: ja ću te pitat', a ti me pouči. ⁵ Po čuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oči moje vidješe. ⁶ Sve riječi svoje zato ja poričem i kajem se u prahu i pepelu.” ⁷ Kada Jahve izgovori Jobu ove riječi, reče on Elifazu Temancu: “Ti i tvoja dva prijatelja raspalili ste gnjev moj jer niste o meni onako pravo govorili kao moj sluga Job. ⁸ Zato uzmite sada sedam junaca i sedam ovnova i pođite k mome sluzi Jobu, pa prinesite za sebe paljenicu, a sluga moj Job molit će se za vas. Imat ću obzira prema njemu i neću

vam učiniti ništa nažao zato što niste o meni onako pravo govorili kao moj sluga Job.”⁹ Tada odoše Elifaz iz Temana, Bildad iz Šuaha i Sofar iz Naamata i učiniše kako im je Jahve zapovjedio. I Jahve se obazre na Joba.¹⁰ I Jahve vrati Joba u prijašnje stanje jer se založio za svoje prijatelje, pa mu još udvostruči ono što je posjedovao.¹¹ Tad se vratiše Jobu sva njegova braća, i sve njegove sestre, i svi prijašnji znanci te su jeli s njim kruh u njegovoj kući, žaleći ga i tješeći zbog svih nevolja što ih Jahve bijaše na nj poslao. Svaki mu darova po jedan srebrnik i po jedan zlatan prsten.¹² Jahve blagoslovi novo Jobovo stanje još više negoli prijašnje. Blago mu je brojilo četrnaest tisuća ovaca, šest tisuća deva, tisuću jarmova volova i tisuću magarica.¹³ Imao je sedam sinova i tri kćeri.¹⁴ Prvoj nadjenu ime Jemima, drugoj Kasija, a trećoj Keren-Hapuk.¹⁵ U svem onom kraju ne bijaše žena tako lijepih kao Jobove kćeri. I otac im dade jednaku baštinu kao i njihovoj braći.¹⁶ Poslije toga Job doživje dob od sto četrdeset godina i vidje djecu svoju i djecu svoje djece do četvrtog koljena. Potom umrije Job, star, nauživši se života.

Sveta Biblija
The Holy Bible in the Croatian language, translated
by Ivan Šarić Sarajevo

Public Domain

Language: Hrvatski (Croatian)

2019-12-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 17 Dec 2019

814ebc92-1eb7-5ca7-a82b-7435e80342a7